

**A Tihanyi-félsziget (HUBF20006)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
fenntartási terve**

Csopak
2020

Készítette:

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tel: 06-87-555-260 Fax: 06-87-555-261

E-mail: bfnp@bfnp.hu

Web: <https://www.bfnp.hu>

Acrida Természetvédelmi Kutató BT.

8300 Tapolca, Deák F. u. 7.

Tel: 06-20-34-89-345 Fax: 06-88-785-023

E-mail: kenyeres@acidabt.hu

Felelős tervező

Vers József

Vezető szakértők

Dr. Bauer Norbert

Dr. Kenyeres Zoltán

Vers József

Közreműködő szakértők

Dr. Ábrahám Levente

Deli Tamás

Mészáros András

Dr. Nagy Lajos

Papp Sándor

Simon Pál

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	4
1. A terület azonosító adatai.....	5
1.1. Név	5
1.2. Azonosító kód.....	5
1.3. Kiterjedés	5
1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	5
1.5. Érintett települések	6
1.6. Egyéb védeltségi kategóriák.....	6
1.7. Tervezési és egyéb előírások	7
2. Veszélyeztető tényezők.....	9
3. Kezelési feladatok meghatározása	15
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	15
3.2. Kezelési javaslatok	16
3.2.1. Élőhelyek kezelése	16
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	34
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések.....	35
3.2.4. Kutatás, monitorozás	37
3.2.5. Mellékletek.....	37
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	46
3.3.1. Agrártámogatások.....	46
3.3.2. Pályázatok.....	49
3.3.3. Egyéb	50
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök.....	50
3.4.2. A kommunikáció címzettjei.....	51
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	52

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Tihanyi-félsziget kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
-------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBF20006
--------------------------------	-----------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	773,72 ha*
--------------------------------	------------

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A jelölő élőhelyek és fajok felsorolásánál a Natura 2000 terület adatlapjának 2019. (III.15.) évi változatát vettük alapul.

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 6240* Szubpannon sztyeppék
- 6110* Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (*Atyso-Sedion albi*)
- 91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel
- 3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel
- 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
- 6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
- 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.2. Jelölő fajok

- Hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)
- Piros szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*)
- Magyar tarsza (*Isophya costata*)
- Lápi tarkalepke (*Euphydrias aurinia*)
- Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
- Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
- Dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)
- Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
- Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

1.4.3. Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű fajok

Harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)
 Apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*)
 Keleti lápi bagoly (*Arytrura musculus*)
 Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
 Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
 Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)
 Gyászcsincér (*Morimus funereus*)
 Kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
 Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
 Vidra (*Lutra lutra*)
 Nyugati piszidenevér (*Barbastella barbastellus*)
 Űrge (*Spermophilus citellus*)

1.5. Érintett települések

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Tihany	Veszprém	612,71	78,72	22,42
Aszófő	Veszprém	100,15	12,87	9,28
Örvényes	Veszprém	40,16	5,16	6,85
Balatonfüred	Veszprém	25,30	3,25	0,47
Összesen:		778,32	100	

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

A tervezési terület teljes egészében a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része, a hatályos 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet (a Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről) alapján.

A tervezési terület részben átfed a „Tihanyi-félsziget Vulkanikus Képződményei Európa Diplomás Területtel (8002/2006. (K. V. Ért. 8.) KvVM tájékoztató az Európa Diplomával rendelkező területekről)

A tervezési terület felett, 450 m magasságig, egész éves hatállyal, környezetvédelmi szempontból korlátozott légtér került kijelölésre a 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendeletben.

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
Országos jelentőségű védett természeti terület	-	Balaton-felvidéki Nemzeti Park	778,32	100,0%	31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet (a Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről)

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
Európa diplomás terület	-	A Tihanyi-félsziget Vulkanikus Képződményei Európa Diplomás Terület	492,62	63,3%	8002/2006. (K. V. Ért. 8.) KvVM tájékoztató az Európa Diplomával rendelkező területekről
Geopark	-	Bakony-Balaton Geopark	778,32	100,0%	
világörökség várományos helyszín		Balaton-felvidéki kultúrtáj	778,32	100,0 %	27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet a Világörökségi Várományos Helyszínek Jegyzékéről
ökológiai hálózat magterület és puffertérület övezete	MT PT	-	731,62 42,80	94,0 % 5,5 %	2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
környezetvédelmi szempontból korlátozott légtér			778,32	42 %	26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendelet

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

Természetvédelmi kezelési terv rendelet-tervezet és megalapozó dokumentáció, BFNPI, utolsó átdolgozott munkaközi változat 2017.03.13.

A Tihanyi-félsziget vulkanikus képződményei Európa Diplomás Terület természetvédelmi kezelési terve (Futó János, Bauer Norbert, Kenyeres Zoltán, 2002)

1.7.2. Településrendezési eszközök

Aszófő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2007. (I.22.) rendelete Aszófő község Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 8/2006.(IX.22.) rendeletének módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról

Aszófő Község Településszerkezeti terve [elfogadva a 2/2006. (I. 23.) határozattal

Aszófő 029/9 és 029/10 hrsz-ú ingatlanok Helyi Építési Szabályzatának elfogadásáról szóló 3/2016. (IV. 11.) önk. rendelet

Balatonfüred Város Településfejlesztési koncepciója [elfogadva a 353/2001. (XI. 22.) határozattal]

Balatonfüred Város Településszerkezeti terve [elfogadva a 97/2004. (III. 24.) határozattal]

Balatonfüred Város Helyi Építési Szabályzatának, valamint Szabályozási tervének elfogadásáról szóló 18/2004. (VI. 25.) számú rendelete

Tihany Község Településszerkezeti terve [elfogadva a 62/2015. (IV.9.) önk. határozattal]

Tihany Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási tervének megállapításáról szóló

5/2015. (IV. 10.) önk. rendelete
Örvényes Község Településszerkezeti terve [elfogadva a 20/2017. (III. 10.) önk. határozattal]
Örvényes Község Helyi Építési Szabályzatának valamint Szabályozási tervének elfogadásáról
szóló 1/2017. (III. 13.) számú rendelete

1.7.3. Körzeti erdőtervek

A tervezési terület teljes egészében a Balatonfüredi erdőtervezési körzetbe tartozik. A vonatkozó alapelveket a 45/2015. (VII. 28.) FM rendelet (a 2015. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az erdőgazdálkodás tartamosságát és fejlesztését szolgáló körzeti erdőtervezési keretértékekről) tartalmazza. A körzet erdőterve (VEG/001/03261/2016. sz .erdőterv határozat) 2016-tól hatályos.

1.7.4. Tájégségi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A tervezési területre vonatkozóan az 513-as számú Balaton-felvidéki Vadgazdálkodási tájegység Vadgazdálkodási Terve az irányadó, melyet az Észak-dunántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 12/2018. (VII. 3.) AM rendelet tartalmaz. A tervezési területen belül egy vadászterület található, a 304010-as kódszámú különleges rendeltetésű vadászterületen a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság a vadászatra jogosult. A vadgazdálkodás a vadgazdálkodási üzemterv, illetve az éves vadgazdálkodási terv alapján történik.

1.7.5. Halgazdálkodási tervek

A tervezési területen nem található halgazdálkodással, illetve ahhoz kapcsolódó tervezéssel érintett terület.

1.7.6. Vízyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési terület a 4-2. Balaton közvetlen vízyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységhez tartozik. Az Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Tervet a 1155/2016. (III.31) Korm. határozat tartalmazza
(<http://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=149>)

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kicsi	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A területen belül ható veszélyeztető tényezők				
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	L	5	A kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410) és a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeket veszélyezteti, azáltal, hogy a művelés felhagyása magaskórós vegetáció megjelenését, illetve inváziós fajok térhódítását eredményezi. Az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) állományait ugyancsak veszélyezteti, a tartósan magas fűvű gyep kialakulása az állomány elvándorlásához, megszűnéséhez vezet.
A08	Gyepterület kaszálása vagy vágása	M	2	A hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) és a harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>) állományait élőhelyük növényzetének megváltoztatása, ezen keresztül a mikroklimatikus viszonyok megváltozása útján veszélyezteti.
A09	Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	M	2	A szubpannon sztyeppék (6240*) élőhelyet a túllegeltetés degradációval, eróziós hatásokkal veszélyezteti. A magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>), a harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>) és a hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) állományait élőhelyeik háborgatása, taposása, a növényzet jellegének megváltoztatása által veszélyezteti.
A10	Extenzív legeltetés vagy alullegetetés	L	5	A szubpannon sztyeppék (6240*) élőhelyet a cserjésedés elindulásán keresztül veszélyezteti.
A13	Gyepterületek és egyéb féltermészetes élőhelyek felülvetése	L	1	A kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410) és a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeket veszélyezteti, fajkészletük megváltoztatása által.

A25	Felszíni vagy felszín alatti vizek pontszerű szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek	L	1	A mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), valamint a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeket a túlzott tápanyagbevitel lerontja, fajkészletüket elszegényíti. A természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150) élőhelyet is potenciálisan veszélyezteteti, az eutrofizáció káros hatásai által.
A26	Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek	L	10	A kékperjés láprétek meszes, tözezes vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410) és a mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), valamint a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeket a túlzott tápanyagbevitel lerontja, fajkészletüket elszegényíti. A természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150) élőhelyet is potenciálisan veszélyezteteti, az eutrofizáció káros hatásai által.
A27	Légszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek	L	10	A természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150) élőhely esetében a vizek bármilyen eredetű szennyeződése potenciálisan veszélyeztetheti állapotukat, illetve fennmaradásukat.
A29	Talajszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek	L	10	A kékperjés láprétek meszes, tözezes vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410) és a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeket a túlzott tápanyagbevitel lerontja, fajkészletüket elszegényíti. A természetes eutróf tavak <i>Magnopotamion</i> vagy <i>Hydrocharition</i> növényzettel (3150) élőhelyet, valamint a hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) és a harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>) állományait veszélyezteteti, az eutrofizáció káros hatásai, illetve az élőhely megváltoztatása által.

B06	Fakitermelés (kivéve tarvágás)	M	15	A pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (90H0*) élőhelyen az állományok felújítása a jelenlegi klimatikus feltételek mellett igen nehézkes és biodiverzitás-védelmi szempontból igen kockázatos, a bolygatás az inváziós fajok előretörésének kedvez.
B07	Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is	M	35	A pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (90H0*) és a pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeken biodiverzitásvédelmi szempontból kulcsfontosságú az idős fák és a holtfa jelenléte. A nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), a nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), a kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>), a skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) és a nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) állományait élőhelyeik megszüntetésével veszélyezteti.
B08	Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)	M	35	A pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (90H0*) és a pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeken biodiverzitásvédelmi szempontból kulcsfontosságú az idős fák és a holtfa jelenléte. A nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), a nagy höscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), a kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>), a skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) és a nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>) állományait élőhelyeik megszüntetésével veszélyezteti.
G08	Hal- és vadállomány kezelése	H	70	A kékperjés láprétek meszes, tőzezes vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410), a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeken a vaddisznók túrása inváziós fajok megtelepedésének ad lehetőséget. A pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> szel (91H0*) és a pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeken a fentín túl a szarvasállomány okozta túllegelés és makkfogyasztás a természetes erdőszerkezet kialakulását, illetve fennmaradását veszélyezteti. A kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>) és a

				skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) állományait az odvas faegyedek vadállomány eredetű rágása veszélyezteti.
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	M	80	<p>A legnagyobb veszélyforrást a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) terjedése jelenti, mely a mézskedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (<i>Alysso-Sedion albi</i>) (6110*), a pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i>szel (91H0*), a pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) (6190), a szubpannon sztyeppék (6240*) és a pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeket veszélyezteti, intenzív helyfoglalásával, élőhely átalakító, degradáló hatásával.</p> <p>A fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>) jelenléte, terjeszkedése a mézskedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (<i>Alysso-Sedion albi</i>) (6110*), a pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i>szel (91H0*), a szubpannon sztyeppék (6240*) és a pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeket veszélyezteti. A magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) térhódítása a kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410), a mézskedvelő üde láp- és sásrétek (7230) és a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeket veszélyezteti. További inváziós fajok, pl. a gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i>), a zöld juhar (<i>Acer negundo</i>), az amerikai kőrís (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>), a süntök (<i>Echinocystis lobata</i>) jelenléte potenciális veszélyt jelent a mézskedvelő üde láp- és sásrétek (7230) élőhelyre. A veszélyeztető tényező hatása kiterjed az érintett élőhelyeken élő jelölő fajokra is, elsősorban a lápi tarkalepke (<i>Euphydryas aurinia</i>), a nagy szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>), a nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>), a keleti lápibagoly (<i>Arytrura musculus</i>), a nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) és a csíkos medvelepke (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) állományaira.</p>

L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében (más, mint a mezőgazdasági vagy erdészeti gyakorlatnak által okozott közvetlen változás)	L	10	A mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (<i>Alysso-Sedion albi</i>) (6110*) és a szubpannon sztyeppék (6240*) élőhelyeket a cserjésedés és a vegetáció záródásából adódó árnyékolás veszélyezteti. A kékperjés láprétek meszes, tőzegecs vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410) és a mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230) élőhelyeket különösen az állományok benádasodása veszélyezteti. A keleti lápibagoly (<i>Arytrura musculus</i>) állományait a vegetáció-szerkezetet érintő változások veszélyeztetik. A sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catabax</i>) állományait a cserjésedett szegély-élőhelyek kiterjedésének csökkenése, a cserjések erdővé alakulásának folyamata veszélyezteti. Az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) állományait a rövid fűvű élőhelyek gyepstruktúrájának megváltozása, magas fűvű szárazgyep megjelenése, illetve a cserjésedés veszélyezteti.
A területre kívülről ható veszélyeztető tényezők				
F07	Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek	M	5	Az ösvények mentén fokozott degradáció és lejtős térszíneken a fokozódó erózió veszélyezteti a pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>) (6190) és a szubpannon sztyeppék (6240*) élőhelyeket.
F09	Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése	L	1	Különböző degradációs hatásokon keresztül a mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (<i>Alysso-Sedion albi</i>) (6110*) élőhelyet veszélyezteti.
F14	Felszíni vagy felszín alatti vizek pontszerű szennyezését okozó egyéb lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák	L	1	A mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230), valamint a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeket a túlzott tápanyagbevitel lerontja, fajkészletüket elszegényíti.
H08	Egyéb emberi beavatkozások és zavarások	L	5	A településről kijáró házimacsák az ürge (<i>Spermophilus citellus</i>) állományát veszélyeztetik – direkt predáción keresztül.
N01	Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében	M	10	A mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230) élőhelyen a klíma szárazodása és melegeése az élőhely érzékeny fajainak eltűnését

				eredményezi, hosszabb távon az élőhely átalakulása következik be.
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	M	30	<p>A kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>) (6410) és a sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i>, <i>Sanguisorba officinalis</i>) (6510) élőhelyeken a nyári hosszan tartó forró és aszályos időszakok a fajösszetételben kedvezőtlen változásokat indukálnak: az érzékeny (védett) fajok eltűnnek, a száraz periódusokat jól toleráló generalisták felszaporodnak. A mészkedvelő üde láp- és sásrétek (7230) élőhelyen a klíma szárazodása és melegedése az élőhely érzékeny fajainak eltűnését eredményezi, hosszabb távon az élőhely átalakulása következik be.</p> <p>A pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i>szel (91H0*) és a pannon cseres-tölgyesek (91M0) élőhelyeken a faállomány egészségi állapotára a melegedő, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gyepszint alakulására is negatív hatással vannak. A csapadékhányos időszakok okozta szárazodás a hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>), a harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>), az apró fillércsiga (<i>Anisus vorticulus</i>), a piros szitakötő (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>), a magyar tarsza (<i>Isophya costata</i>), a keleti lápibagoly (<i>Arytrura musculus</i>), a vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>) és a dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>) állományait is veszélyezteti.</p>

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Fő célkitűzések:

A Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel (91H0*), a szubpannon sztyeppék (6240), a pannon sziklagyepek (6190) és a mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (*Atysso-Sedion albi*) (6110*) a Tihanyi-félszigeten élő különleges alapkőzetű és történetű, Magyarországon egyedülálló állományainak megőrzése és fenntartása, kiemelten az inváziós bálványfa (*Ailanthus altissima*) és a taposás visszaszorítása.

Kiemelten fontos célkitűzés a Balaton egyik legjobb természetességi állapotban fennmaradt öbléhez kötődő élőhelyek, élőhelyegyüttesek és a Tihanyi-félsziget természetes tavaihoz kötődő élőhelyek, életközösségek megőrzése, különös tekintettel a természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel (3150) élőhelyre.

A közösségi jelentőségű állatfajok, különösen a hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*), a piros szitakötő (*Leucorhina pectoralis*), a magyar tarsza (*Isophya costata*), a lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*), a nagy hőszcincér (*Cerambyx cerdo*), a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), a dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*), a vöröshasú unka (*Bombina bombina*), a mocsári teknős (*Emys orbicularis*), a harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*), az apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*), a keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*), a sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*), a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), a csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), a gyászszincér (*Morimus funereus*), a kék pattanóbogár (*Limonicus violaceus*), a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), a vidra (*Lutra lutra*), a nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) és az ürge (*Spermophilus citellus*) populációinak megőrzése, stabil populációik fennmaradásának biztosítása.

További célkitűzések:

A nem közösségi jelentőségű, de fontos védett növény- és állatfajok állományainak megőrzése, különös tekintettel a következő fajokra: gyapjas gyűszűvirág (*Digitalis lanata*), cseh tyúktaraj (*Gagea bohemica*), apró nőszirm (*Iris pumila*), tövisek lucerna (*Medicago rigidula*), fekete kökörcsin (*Pulsatilla pratensis* subsp. *nigricans*), őszi csillagvirág (*Prospero autumnalis*), vetővirág (*Sternbergia colchiciflora*), kései pitypang (*Taraxacum serotinum*), pusztai meténg (*Vinca herbacea*), bokros koronafürt (*Hippocrepis emerus*), bíboros vajvirág (*Orobancha purpurea*), nizzai zörgőfü (*Crepis nicaeensis*), hártós galambbegy (*Valerianella pumila*), vörös gém (*Ardea purpurea*), nagy kócsag (*Egretta alba*), fehér gólya (*Ciconia ciconia*), cigányréce (*Aythya nyroca*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), fülemülesítke (*Acrocephalus melanopogon*), tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), kis örgébics (*Lanius minor*).

A terület rendeltetése:

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

3.2. Kezelési javaslatok

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján (5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

A kezelési javaslatok megfogalmazása a Natura 2000 terület kijelölésének alapját szolgáló élőhelyek és fajok védelmi és állomány-megerősítési szempontjainak, valamint a gazdálkodói érdekeknek az együttes figyelembevételével történt.

A tervezési terület természeti értékeinek megőrzését szolgáló kezelési elveket és javaslatokat általánosságban, és úgynevezett kezelési egységekhez rendelten adjuk meg a következőkben. A kezelési egységek élőhelyi alapon, aktuális Á-NÉR (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) térkép foltjaihoz kötötten kerültek meghatározásra. Ez utóbbi zömmel művelési ág szerinti azonosságot is jelent. Azok az élőhelyfoltok, melyekhez azonos kezelési javaslatok rendelendők egy kezelési egységbe kerültek. A tervezés alapjaként kezelt élőhelyfoltokat kölcsönösen megfeleltettük a helyrajzi nyilvántartással és a MePAR-blokkrendszerrel. Az egyes kezelési egységekhez tartozó helyrajzi számok listáját és MePAR-blokk kódokat a 3.2.5. b. pont táblázata, a helyrajzi szám szintű keresést biztosító részletes táblázatot az elektronikus melléklet tartalmazza.

Az élőhelyek kezelésére vonatkozó, 3.2.1-es fejezetben elsőként a minden kezelési egységre vonatkozó, gazdálkodáshoz szorosan nem kötődő, illetve a gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatokat adjuk meg. Ezt követik az egyes kezelési egységekhez kötött, konkrét kezelési intézkedések, melyek két szinten kerültek meghatározásra. (1) A kötelezően betartandó előírások alfejezet alatt – a kezelési egység érintettségétől függően – a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendeletet, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról 2009. évi XXXVII. törvényt, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 22.) FM rendelet, vagy a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényt szerepeltetjük. (2) A gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok közé kerültek a természetvédelmi célkitűzéseket kiemelt mértékben szolgáló, önkéntes vállaláson alapuló, előírás-javaslatok.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Általános, gazdálkodáshoz nem köthető intézkedések

A tervezési terület teljes egészében országos jelentőségű védett természeti terület, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része, ezért a területen folyó tevékenységek során kiemelt szempont,

illetve cél a természeti értékek megőrzése. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park területére vonatkozóan elfogadott természetvédelmi kezelési terv nem áll rendelkezésre.

A tervezési terület egy része fokozottan védett természeti terület, melyeken kizárólag a természetvédelmi kezelés részeként, illetve annak érdekében végezhető beavatkozások.

A jelen fenntartási terv céljainak elérését nem veszélyeztető, jogszerű, ill. jogerősen engedélyezett tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

A tervezési terület Európa Diplomás részén az Európa Tanács ajánlásainak megfelelően szükséges tevékenykedni. [Resolution CM/ResDip(2018) on the renewal of the European Diploma for Protected Areas awarded to the volcanic phenomena of the Tihany Peninsula (Hungary)].

A tervezési területen olyan beruházás, mely a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza, nem végezhető.

A művelési ág megváltoztatása csak a jobb természetességi állapot irányába javasolt.

Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezése nem javasolt.

Bányatelek létesítése a tervezési terület magterület besorolása következtében az Országos Területrendezési Tervről szóló törvény alapján tilos.

Új elektromos vezetékek létesítése során előnyben kell részesíteni a földkábelek alkalmazását.

Új elektromos, vagy más nyomvonalas közmű létesítése során, vagy meglévő légvezetékek földkábelre cserélése esetén a meglévő földutak nyomvonalának használata javasolt.

A tervezési területen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizálása, vagy burkolása kizárólag a természetvédelmi kezelés elősegítése érdekében lehetséges. Az úthálózat bármilyen fejlesztése (beleértve a gyalogút hálózatot, illetve turisztikai berendezések, építmények elhelyezését) előtt szükséges a forgalomnövekedés hatásait előzetesen vizsgálni, illetve az abból fakadó – a természeti értékekre káros – hatásokat megelőzni.

A tervezési terület fokozottan védett részeire a belépés, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 40.§ (1) bekezdése alapján, külön engedélyhez kötött. A terület további részének látogatása a meglévő földúthálózaton, illetve turistajelzéssel jelölt gyalogút hálózaton történhet. A kerékpárral és lóval történő közlekedést korlátozni szükséges a kijelölt útvonalakra.

A terület látogatása a napnyugtától napkeltéig tartó időszakban nem kívánatos.

A tervezési területen a sátorozás egész évben kerülendő.

A tervezési területen a tűzgyújtás egész évben kerülendő, kivéve a természetvédelmi kezelés céljából végzett égetést.

Robbanó- vagy elektromos motorral hajtott eszközökkel a tervezési terület kizárólag a rendes gazdálkodás, természetvédelmi kezelés vagy hatósági tevékenység céljából látogatható, az 1996. évi LIII. tv (a természet védelméről) 38.§ (1) bekezdés i) és j) pontja alapján

A tervezési terület felett, 450 m magasságig, a bármilyen eszközzel – beleértve a pilóta nélküli eszközöket (pl. drón), a motorral nem rendelkező repülő eszközöket (sárkányrepülő, paplanernyő, vitorlázó repülőgép vagy modell, stb.) – a repülés csak a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett útvonalon és időpontban, az illetékes hatóság előzetes engedélyének birtokában végezhető, az 1996. évi LIII. törvény (1) bekezdés i) pontja alapján. Közösségi vagy tömegsport rendezvények a hatályos jogszabályok alapján külön engedély alapján tarthatók, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 38.§ (1) bekezdése alapján, ezek típusának meghatározása, térbeli és időbeli korlátozása is indokolt a természeti értékek megőrzése érdekében:

Gyalogos sportrendezvények kizárólag a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett nyomvonalon és helyszíneken, a meglévő földút és jelölt turistaút hálózaton, az augusztus 15. és március 1. közötti időszakban tarthatók.

Kerékpáros és lovas sportrendezvények kizárólag a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett nyomvonalon és helyszíneken, a meglévő, a földhivatali nyilvántartásban is szereplő úthálózaton tarthatók.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető intézkedések

1. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE1

(b) Kezelési egység meghatározása:

Nádas, magassásos és nyíltvízi élőhelyek (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett Á-NÉR élőhelyek:

B1a×Ac: „Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások” valamint „Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete” alkotta mozaik

B1a×B4×B5: „Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások”, „Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek”, valamint „Nem zsombékoló magassásrétek” mozaikja

B1a×B4×B5×Ac: „Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások”, „Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek”, valamint „Nem zsombékoló magassásrétek” és „Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete” alkotta mozaik

D2×D34×E1×OB: „Kékperjés rétek”, „Mocsárrétek”, „Franciaperjés rétek” és „Jellegtelen üde gyepek” mozaikja

D34×OB: „Mocsárrétek” és „Jellegtelen üde gyepek” mozaikja

P2a×B1a: „Üde és nedves cserjések” valamint „Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások” mozaikja

P2a×OB×D2: „Üde és nedves cserjések”, „Jellegtelen üde gyepek” valamint „Kékperjés rétek” mozaikja

S7: „Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok”

U9×Ac: „Állóvizek” valamint „Álló- és lassan áramló vizek hínárnövényzete”

(„...” – az Á-NÉR jegyzék szerinti elnevezés)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek

3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel

6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

Piros szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*)

Dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)

Harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)

Apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*)

Keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*)

Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
Vidra (*Lutra lutra*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kiemelkedő jelentőségű vizes és üde élőhelyek nem teszik lehetővé a gazdasági hasznosítást, a beavatkozások célja a természeti értékek fenntartása és fejlesztése.

A terület vízellátását, lefolyási viszonyait megváltoztató beavatkozás, vízelvezetés, vízkormányzás, vízkivétel, kútlétesítés, stb., kizárólag a természetvédelmi kezelés részeként, illetve annak céljából, a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon végezhető.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Nyílt vízfelületek kialakítása legeltetéses állattartás segítségével. (V08)
- Nyílt vízfelületek medrének kotrása nem engedélyezhető. (V15)
- Horgászvízként és halastóként nem hasznosítható. (V25)
- Nádgazdálkodás nem végezhető. (V55)
- Élőhely-rekonstrukció. (V63)
- Felülvetés nem megengedett. (GY01)
- Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. (GY02)
- Kiszántás nem megengedett. (GY13)
- Felázott talajon munkavégzés nem megengedett. (GY14)
- Élőhelyrekonstrukció. (GY118)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

- A Külső-tó területén a nyílt vízű/növényzettel fedett foltok átlagosan 20/80 %-os arányának megtartása érdekében tett beavatkozások: a nádas vágása vízszint alatt vegetációs időszakban.
- A Külső-tó halfaunájának kezelése, őshonos fajok telepítése (pl. lápi póc).
- A Bozsai-öböl területén nádfoltok mozaikos megújítása kézi nádvágással.
- A Felső-láp területén a cserjésedés, különösen a kutyabenge mozaikos visszaszorítása mechanikus, kézi cserjeirtással.
- A megjelenő inváziós természetű keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) egyedeinek visszaszorítása törzs-injektálásos vegyszeres kezeléssel és kézi cserjeirtással.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

- A kezelési egység területének turisztikai bemutatása, feltárása nem támogatható.

- A kezelési egység területén keresztül új nyomvonalas létesítmények, vezetékek, utak kialakítása nem támogatható.
- A kezelési egység területén épületek, építmények elhelyezése – kivéve a természetvédelmi kezelést és bemutatást szolgáló létesítmények – nem támogatható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység teljes területe védett természeti terület, túlnyomó része pedig fokozottan védett természeti terület. A kezelési egység területén élő közösségi jelentőségű élőhelyek jellege nem teszi lehetővé gazdasági hasznosításukat. A gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok száma ezért alacsony, a beavatkozások kizárólag a növényzet jellegének megtartását, a természetes állapotok fenntartását vagy az élőhelyek fejlesztését célozzák.

A gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok a terület ökológiai paramétereinek, elsősorban vízellátottságának érdekében kerültek megfogalmazásra, mivel az alapvetően meghatározza a kezelési egység élőhelyeinek és természeti értékeinek állapotát.

A kezelési egység területének elsődleges feladata a természeti értékek megőrzése. A kezelési egység más célú és jellegű hasznosítása, így például látogatása és bemutatása is a fő célnak alárendelve jelenhet meg, ez indokolja a látogatásra és építményekre vonatkozó korlátozásokat.

2. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE2

(b) Kezelési egység meghatározása:

Üde kaszálók (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

D1: „Meszes láprétek, rétlápok (*Caricion davallianae*)”

D2×D34×E1×OB: „Kékperjés rétek”, „Mocsárrétek”, „Franciaperjés rétek” és „Jellegtelen üde gyepek” mozaikja

D2×E1: „Kékperjés rétek” és „Franciaperjés rétek” mozaikja

D34×OB: „Mocsárrétek” és „Jellegtelen üde gyepek” mozaikja

E1×OB: „Franciaperjés rétek” és „Jellegtelen üde gyepek” mozaikja

OB×D34×P2a: „Jellegtelen üde gyepek”, „Mocsárrétek” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja

OB×P2a×S6: „Jellegtelen üde gyepek”, „Üde és nedves cserjések”, és „Nem őshonos fajok spontán állományai” alkotta mozaik

OC: „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek”

P2a×S6: „Üde és nedves cserjések”, és „Nem őshonos fajok spontán állományai” alkotta mozaik

S7×P2a: „Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja

T7: „Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények”

U11: „Út- és vasúthálózat”

(„...” – az Á-NÉR jegyzék szerinti elnevezés)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)

6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)

7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Magyar tarsza (*Isophya costata*)

Lápi tarkalepke (*Euphydrias aurinia*)

Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

Ürge (*Spermophilus citellus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági hasznosítása javasolt, mivel a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja. Mezőgazdasági tevékenység, állattartás a nitrátérzékeny területekre vonatkozó „Helyes mezőgazdasági gyakorlat” előírásainak betartása mellett, az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló rendelet értelmében végezhető.

A terület vízellátását, lefolyási viszonyait megváltoztató beavatkozás, vízelvezetés, vízkormányzás, vízkivétel, kútlétesítés stb., kizárólag a természetvédelmi kezelés részeként, illetve annak céljából, a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon végezhető.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Kiszántás nem megengedett (GY13)
- Felázott talajon munkavégzés nem megengedett. (GY14)
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY22)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetéséhez engedély csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulása alapján kérhető. (GY24)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén az inváziós fásszárúak vegyszeres irtása a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges. (GY27)
- A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórton jelentkező őshonos cserjék megőrzése. (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A természetes gyepekben az őshonos, méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése. (GY30)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni. (GY31)

- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltok meghagyása. (GY32)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedek vegyszeres kezelését lábon állva szükséges elvégezni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a kezelés fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) végezhető. (GY34)
- A legeltetési sűrűség egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal. (GY44)
- Villanypásztor, a kezelési tervvel összhangban, csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulásával alkalmazható. (GY57)
- Kaszálás június 15. előtt a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt egyeztetés alapján lehetséges. (GY71)
- 10-15% kaszátlan terület meghagyása parcellánként. (GY94)
- Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítás, illetve a kaszálás felfüggesztése, és haladéktalanul a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság értesítése, akinek a javaslata alapján a talált fészkek körül 0,5-1 hektáros védőterületet kialakítása. (GY103)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)
- Élőhelyrekonstrukció. (GY118)
- Szóró, sózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki (VA01)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

- A meglévő keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) foltok eltávolítása törzs-injektálásos módszerrel, majd a sarjak rendszeres mechanikus, kézi eszközökkel végzett irtásával.
- A kezelési egység területén található spontán cserjésedett növényzetfoltok – a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történő – visszaszorítása révén további élőhelyfoltok helyreállítása lehetséges.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

- A kezelési egység területén keresztül új nyomvonalas létesítmények, vezetékek, utak kialakítása nem támogatható.
- A kezelési egység területén épületek, építmények elhelyezése – kivéve a természetvédelmi kezelést és bemutatást szolgáló létesítmények – nem támogatható.
- A kezelési egységben ürgeállományok élnek, a kolóniák helyén csapadékosabb években szükséges lehet a gyep rendes hasznosításon kívüli, többszöri kaszálása.
- A kezelési egység területén extenzív gazdálkodás folytatható, más irányú hasznosítás nem indokolt.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó élőhelyek extenzív hasznosítása, elsősorban kaszálása, a természeti értékek fenntartásának fontos eszköze. Ezeket a gyepeket hagyományosan kaszálóként hasznosították, majd a sarjút legeltették. Szárazabb periódusokban a gyepek alacsony hozama miatt gyakori volt az egész éves legeltetés. Az elmúlt évtizedekben a legeltetés, kaszálás hiánya gyomosodáshoz és cserjésedéshez vezetett, helyenként inváziós természetű idegenhonos fajok

jelentek meg (*Solidago* spp., *Elaeagnus angustifolia*). A kezelési javaslatok jelölő élőhelyek fennmaradását és a körülöttük található degradáltabb gyepek helyreállítását is szolgálják.

3. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE3

(b) Kezelési egység meghatározása:

Üde facsoportok, ligetek és üde cserjések

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

J1a×P2a×B1a×B45: „Füzlápok”, „Üde és nedves cserjések”, „Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások” valamint „Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek” és „Nem zsombékoló magassásrétek”alkotta mozaik

OB×P2a×S6: „Jellegtelen üde gyepek”, „Üde és nedves cserjések”, és „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

P2a×B1a: „Üde és nedves cserjések” valamint „Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások” mozaikja

P2a×S6: „Üde és nedves cserjések” valamint „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

RB×P2a: „Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja.

RC×P2b×S6: „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők”, „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések” és „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

RDb×RC: „Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők” valamint „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők” mozaikja

S7×P2a: „Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja

U11×S7×P2a: „Út- és vasúthálózat” valamint „Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok” valamint „Üde és nedves cserjések”

(„...” – az Á-NÉR jegyzék szerinti elnevezés)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Nincs érintett élőhely.

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)

Harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)

Apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*)

Keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek mezőgazdasági hasznosításra nem alkalmasak. A spontán szukcessziós folyamatok érvényesülését szükséges biztosítani, ennek részeként kiemelten fontos az inváziós növényfajok eltávolítása, illetve azok megjelenésének és terjeszkedésének megakadályozása. A kezelési egységbe eső kisebb területfoltokon elképzelhető élőhely-rekonstrukció, a kaszáló visszaállítása érdekében. A cserjeirtás mellett a fakivágás is vegetációs időszakon kívül történjen.

A terület vízellátását, lefolyási viszonyait megváltoztató beavatkozás, vízelvezetés, vízkormányzás, vízkivétel, kútlétesítés stb., kizárólag a természetvédelmi kezelés részeként, illetve annak céljából, a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon végezhető.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat az 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Legeltetés és kaszálás nem végeztető, a területet kezelés nélkül történő fenntartása. (GY21)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltok meghagyása. (GY32)
- Élőhelyrekonstrukció. (GY118)
- Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

- A meglévő keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) foltok eltávolítása törzs-injektációs módszerrel, majd a sarjak rendszeres mechanikus, kézi eszközökkel végzett irtásával.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

- A kezelési egység területén keresztül új nyomvonalas létesítmények, vezetékek, utak kialakítása nem támogatható.
- A kezelési egység területén épületek, építmények elhelyezése – kivéve a természetvédelmi kezelést és bemutatást szolgáló létesítmények – nem támogatható.
- A kezelési egység területére eső, Aszófő 076/2 hrsz.-ú ingatlanon található Kövesdi-templomrom környezetének rendszeres karbantartása (fünyírás, cserjeirtás), látogathatóságának biztosítása további infrastruktúra-fejlesztés nélkül történhet. A terület motorral hajtott járművel történő látogatása, illetve parkoló kialakítása nem támogatható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található természetes vegetáció és élőhelyek gazdasági hasznosítása súlyosan veszélyeztetné az itt található igen értékes fajok fennmaradását. A természeti adottságok, a vízborítottság jellege nem teszi lehetővé az intenzív gazdasági hasznosítást. A kezelési egység területe teljes egészében védett természeti terület, részben pedig fokozottan védett természeti terület, így minden további hasznosítás csak a természeti értékek megőrzésének alárendelve jelenhet meg.

4. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE4

(b) Kezelési egység meghatározása:

Félszáraz és száraz legelők (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

G3×H3a: „Nyílt szilikátsziklagyeppek és törmelékkejtők” valamint „Köves talajú lejtősztyepek” mozaikja

H3a×OC: „Köves talajú lejtősztyepek” valamint „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” mozaikja

H3a×OC×P2b: „Köves talajú lejtősztyepek”, „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” valamint „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések” mozaikja

OB×P2a×S6: „Jellegtelen üde gyepek”, „Üde és nedves cserjések” valamint „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

OC: „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek”

OC×P2b×S6: „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek”, „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések” valamint „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

P2b: „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések”

RC×P2b×S6: „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők”, „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések” és „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

S1: „Ültetett akácok”

T7: „Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények”

T8×P2b×H3a×OC: „Extenzív szőlők és gyümölcsösök”, „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések”, „Köves talajú lejtősztyepek” és „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” mozaikja

U3: „Falvak, falu jellegű külvárosok”

U11: „Út- és vasúthálózat”

(„...” – az Á-NÉR jegyzék szerinti elnevezés)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6240* Szubpannon sztyeppék.

6190 Pannon sziklagyeppek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

*kiemelt közösségi jelentőségű élőhely

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catabx*)

Lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*)

Ürge (*Spermophilus citellus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági hasznosítása javasolt, mivel a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja. A cserjeirtás mellett a fakivágás is vegetációs időszakon kívül történjen. Mezőgazdasági tevékenység, állattartás a nitrátérzékeny területekre vonatkozó „Helyes mezőgazdasági gyakorlat” előírásainak betartása mellett, az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló rendelet értelmében végezhető.

A kezelési egységben ürgeállományok élnek, a kolóniák helyén csapadékosabb években szükséges lehet a gyeperdes hasznosításon kívüli, többszöri kaszálása, illetve a legeltetés intenzitásának fokozása.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Vegyszeres gyomirtás nem megengedett. (GY02)
- Kiszántás nem megengedett (GY13)
- Felázott talajon munkavégzés nem megengedett. (GY14)
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY22)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetéséhez engedély csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulása alapján kérhető. (GY24)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén az inváziós fásszárúak vegyszeres irtása a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges. (GY27)
- A gyepek cserjésedésének megakadályozása, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzése. (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A természetes gyepekben az őshonos, méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése. (GY30)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak szükséges bejelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni. (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltok meghagyása. (GY32)
- A gyepterületen előforduló őshonos hagyasfák, hagyasfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok meghagyása. (GY33)

- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket vegyszeres kezelést lábon állva szükséges elvégezni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a kezelés fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) végezhető. (GY34)
- A legeltetési sűrűség egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal. (GY44)
- Villanypásztor, a kezelési tervvel összhangban, csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság hozzájárulásával alkalmazható. (GY57)
- Fokozottan védett földön fészkelő madárfaj fészkeinek, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítás, illetve a kaszálás felfüggesztése, és haladéktalanul a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság értesítése, akinek a javaslata alapján a talált fészek körül 0,5-1 hektáros védőterületet kialakítása. (GY103)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)
- Élőhelyrekonstrukció. (GY118)
- Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki (VA01)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

- A meglévő keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) foltok eltávolítása törzs-injektálásos módszerrel, majd a sarjak rendszeres mechanikus, kézi eszközökkel végzett irtásával.
- A meglévő mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) foltok eltávolítása törzs-injektálásos módszerrel, majd a sarjak rendszeres irtása lombkenéssel vagy pont-permetezéses vegyszeres eljárással.
- Az Öreg levendulás hagyományos, különleges táji értéket (ugyanakkor egyedien értékes élőhelyet) képviselő szerkezetének és megjelenésének megőrzését célzó kezelések fenntartása (legeltetés mértéke, mandula, ill. levendula-egyedek pótlása a helyi genetikai állományból).

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

- A kezelési egység területén épületek, építmények elhelyezése – kivéve a természetvédelmi kezelést és bemutatást szolgáló létesítmények – nem támogatható.
- Javasolt tájékoztató táblák kihelyezése, melyek a kutyasétáltatás szabályainak betartásáról, illetve a házimacsák okozta károkról szólnak.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységbe tartozó területeken az extenzív mezőgazdasági hasznosítás a természeti értékek megőrzésének feltétele. A hasznosítás, elsősorban a legeltetés, módja azonban több vonatkozásban is szabályozást igényel. Ugyancsak fontos a fásszárú vegetáció megfelelő kezelése, a gyep-cserjés foltok arányának illetve a fás legelő jellegnek a megőrzése.

5. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE5

(b) Kezelési egység meghatározása:

Molyhos tölgyesek, bokorerdők és gyepek mozaikok valamint egykori legelő erdők, fás legelők területén kialakult értékes, vegyeskorú erdők és spontán erdősült területek (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

G3×H3a: „Nyílt szilikátszikklagyeppek és törmeléklejtők” valamint „Köves talajú lejtősztyepek” mozaikja

H3a×OC: „Köves talajú lejtősztyepek” valamint „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” mozaikja

H3a×OC×P2b: „Köves talajú lejtősztyepek”, „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” valamint „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések” mozaikja

L1: „Mész- és melegkedvelő tölgyesek”

L1×RC: „Mész- és melegkedvelő tölgyesek” valamint „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők” mozaikja

L1×RC×S4: „Mész- és melegkedvelő tölgyesek”, „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők” valamint „Ültetett erdei- és feketefenyvesek” mozaikja

L1×RC×S6: „Mész- és melegkedvelő tölgyesek”, „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők” valamint „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

L2a: „Cseres-kocsánytalan tölgyesek”

L2a×RC×S1: „Cseres-kocsánytalan tölgyesek”, „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők”, valamint „ültetett akácok” mozaikja

M1: „Molyhos tölgyes bokorerdők”

M1×H3a: „Molyhos tölgyes bokorerdők” és „Köves talajú lejtősztyepek” mozaikja

OC: „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek”

P2a×B1a: „Üde és nedves cserjések”, „Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások” mozaikja

P2b: „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések”

RB×P2a: „Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja

RC×P2b×OC: „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők”, „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések” és „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” mozaikja

RC×P2b×S6: „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők”, „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések” és „Nem őshonos fafajok spontán állományai” alkotta mozaik

S1: „Ültetett akácok”

S7×P2a: „Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja

U11×S7×P2a: „Út- és vasúthálózat”, „nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja

(„...” – az Á-NÉR jegyzék szerinti elnevezés)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel;

6110* Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (*Atysso-Sedion albi*)

6190 Pannon szikklagyeppek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

6240* Szubpannon sztyeppék.
91M0 Pannon cseres-tölgyesek;

*kiemelt közösségi jelentőségű élőhely

Érintett közösségi jelentőségű fajok:

Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)
Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)
Gyászincér (*Morimus funereus*)
Kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
Nyugati pizedenevér (*Barbastella barbastellus*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kiemelt jelentőségű élőhelyek fennmaradása érdekében a kerülni kell mindenféle beavatkozást, beleértve a faállomány bármilyen használatát, kivéve a kifejezetten az élőhelyek fennmaradását, természetességének növelését elősegítő munkákat, illetve az inváziós gyomfajok eltávolítását. Biztosítani kell a folyamatos erdőborítást, a természetes erdőszerkezet kialakulását illetve a természetes állományoknak megfelelő mennyiségű holt fa jelenlétét. A területen áthaladó erdészeti utak, földutak, illetve a jelölt turistautak biztonságos használatát a lehető legkisebb mértékű beavatkozásokkal, a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon kell megoldani. A balesetmegelőzési szempontból elkerülhetetlen fakivágások esetén az őshonos fafajok faanyagát a területen vissza kell hagyni. A cserjeirtás mellett a fakivágás is vegetációs időszakon kívül történjen.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a körzeti erdőterv, továbbá a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökzöld vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés. (E03)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt) (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével (E09)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével (E10)
- Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását kiemelten szolgáló) lábön álló holtfák meghagyása. (E17)

- Az erdőrészletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása (E21)
- Erdészeti termékek szállításának, faanyag közelítésének korlátozása gyepterületen, tisztáson (a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok védelme érdekében). (E25)
- Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolósos közelítésének mellőzése. A faanyagot rövid fában, emelve kell közelíteni. (E35)
- Őshonos fafajú állományok véghasználatá során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában (E38)
- Talajvédelmi rendeltetésű és felnyíló (erdőssztyepp jellegű) erdők esetében a felújítás során a tájhoz fajok tuskó- és gyökérsarj eredetű újulatának megőrzése. (E61)
- Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználatá és felújításá során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megővése. (E62)
- Totális gyomirtó szerek használata csak szelektív módon és csak intenzíven terjedő, inváziós lágú és fás szárú fajok ellen alkalmazható a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal történt előzetes egyeztetést követően. (E68)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél kímélő technológiák és célirányos kijuttatás (területi lokalizáció, időszak megválasztása: életciklushoz kötött kijuttatás) alkalmazása. (E75)
- Meghatározott erdőrészletekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében időbeli korlátozás alkalmazása (E80)
- Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett. (E81)
- A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig. (E85)
- Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód fenntartása. (E87)
- Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével (E94)
- A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével (E95)
- Szóró, sózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki. (VA01)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

- A kezelési egység körzeti erdőtervezéssel nem érintett részén, kiemelten az Aranyház hévforráskúp közelében a kiemelkedő értékű, hagyományos „fás legelő - legelő erdő” élőhely rekonstrukciója.
- A kezelési egység területén található akác (*Robinia pseudoacacia*) állományok fokozatos, lassú átalakítása őshonos, lombos faállományokká. Az akác törzsek vegyszeres injektálást követő eltávolítása, sarjak szükség szerinti egyedi vegyszeres kezelése és mechanikai úton történő visszaszorítása. Az akác eltávolításával párhuzamosan a spontán megjelenő őshonos fa- és cserjefajok egyedeinek megsegítése, illetve őshonos fa- és cserjefajok magjának és szükség szerint csemetéinek a kijuttatása történhet.
- A meglévő mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) foltok eltávolítása törzs-injektációs módszerrel, majd a sarjak rendszeres irtása lombkenéses vagy pont-permetezéssel vegyszeres eljárással.

- A nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) visszaszorítása mechanikai és szükség szerint törzs-injektálásos vegyszeres eljárással.

A fenti élőhelyrekonstrukciós beavatkozások a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (BfNPI) saját vagyongazdálkodású erdőterületein a 2017-2026 közötti időszakban a Life4OakForests című pályázat finanszírozásában, valamint saját forrásból és kivitelezésben is zajlanak.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

- A kezelési egység területén épületek, építmények elhelyezése – kivéve a természetvédelmi kezelést és bemutatást szolgáló létesítmények – nem támogatható.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Kis gazdasági jelentőségű, ugyanakkor rendkívül sérülékeny, nehezen megújuló, de kimagasló természetvédelmi értékű élőhelyek. A kezelési egységben található faállományok egy része mesterségesen nem újítható fel, természetes felújulásuk is igen hosszú, évtizedeket igénybe vevő folyamat lenne. A hasznosítással járó beavatkozások a terület igen gazdag és ugyanakkor értékes lágyszárú növényzetét, talaját veszélyeztetnék, ezért kerülendők. Több közösségi jelentőségű, odvas, holt fa jelenlétét igénylő rovar és emlősfaj [pl. nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*) nyugat piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)] jelenléte indokolja az egészségügyi termelések mellőzését is. A kezelési egység területén található erdőállományok jelentős része az elmúlt évtizedekben igen kedvező, természet szerű koreloszlású és térszerkezetű, gazdag fajkészletű, és helyenként a természetes állapotokat megközelítő mennyiségű holtfát tartalmazó, élőhellyé vált. Ezek az élőhelyek kiemelkedő természeti értéket képviselnek, melynek megőrzése elsődleges feladat. A kezelési egységben található valamennyi erőterület védett természeti területen található, így erdőgazdálkodási besorolás szerinti elsődleges rendeltetése természetvédelmi rendeltetés.

Jelentős ugyanakkor az itt található gyalogos turistautak száma és látogatottsága, melyek környezetében balesetvédelmi indokból szükségessé válhatnak beavatkozások. Ezek esetében is szükséges azonban a természeti értékek védelme érdekében tett előírások betartása, különösen a fakitermelések módjára, az aktuális talajállapotra, költési időszakokra, vegetációs periódusra, stb.

Ugyancsak szükséges a területen található idegenhonos fafajok, különösen az inváziós természetű fajok állományainak és szórvány egyedeinek szakszerű, a természeti értékekre a lehető legkisebb veszélyt jelentő módon történő eltávolítása.

6. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE6

(b) Kezelési egység meghatározása:

Szántók, levendula ültvények és gyümölcsösök (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

OC: „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek”

T1: „Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák”

T1×OC: „Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák” valamint „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” mozaikja

T7: „Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények”

T8×P2b×H3a×OC: „Extenzív szőlők és gyümölcsösök”, „Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések”, „Köves talajú lejtősztyepek” és „Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek” mozaikja

(„...” – az Á-NÉR jegyzék szerinti elnevezés)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6240* Szubpannon sztyeppék.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- Extenzív, lehetőség szerint vegyszerhasználatától mentes, vagy biológiai termelési módok alkalmazása, az ezeknek megfelelő mezőgazdasági kultúrák telepítésével.
- Hagyományos mandula, valamint levendula és más gyógynövény kultúrák telepítése javasolható.
- Erózió elleni védekezés a különböző mezőgazdasági és gyógynövénykultúrák telepítése során.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelező érvényű előírásokat az 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Napnyugtától napkeltéig gépi munkavégzés nem megengedett. (SZ01)
- Fokozottan védett, földön fészkelő madárfaj fészkének, fiókáinak megtalálása esetén a betakarítás, illetve kaszálás azonnali felfüggesztése, majd haladéktalanul a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság értesítése. A gazdálkodó értesítésétől számított 3 munkanapon belül az igazgatóság tájékoztatja a gazdálkodót a kaszálásra, illetve betakarításra vonatkozó feltételekről. Amennyiben a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, akkor a megkezdett munkavégzés a többi előírás figyelembevételével folytatható. (SZ07)
- A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depóniát csak szántókon lehet létrehozni, és ott legfeljebb 2 hónapig lehet tárolni. (SZ09)
- A parcella szélein legalább 20 m széles növényvédő szer mentes táblaszegély elhagyása, a táblaszegélyben szükség esetén mechanikai gyomirtás végzése. (SZ16)
- Légi kivitelezésű növényvédelem és tápanyag-utánpótlás nem megengedett. (SZ21)
- Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek nem alkalmazhatók. (SZ22)
- Vegyszer gyomirtás, kivéve az özönnövények mechanikus irtását kiegészítő vegyszeres kezelést, nem végezhető. (SZ27)
- Fás szárú és lágyszárú energetikai ültetvény nem telepíthető. (SZ43)
- Szántó füves élőhellyé alakítása spontán felhagyással, kivéve az inváziós növényfajok irtását. (SZ53)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén az extenzív mezőgazdasági hasznosítás javasolt, mely nem lehet káros hatással a környező területek igen magas természeti értékű élőhelyeire és fajaira. Megfelelő gazdálkodás esetén a hasznosítás hozzájárulhat a természeti értékek fennmaradásához, és igen fontos a hagyományos tájhasználat és az ehhez kapcsolódó tájkarakter megőrzésében is.

7. Kezelési egység

(a) Kezelési egység kódja: KE7

(b) Kezelési egység meghatározása:

Települési jellegű környezet, utak, parkolók (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

L2a×RC×S1: „Cseres-kocsánytalan tölgyesek”, „Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők”, valamint „Ültetett akácok” mozaikja

U10: „Tanyák, családi gazdaságok”

U11: „Út- és vasúthálózat”

U11×S7×P2a: „Út- és vasúthálózat”, „Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok” valamint „Üde és nedves cserjések” mozaikja

U2: „Kertvárosok, szabadidős létesítmények”

U3: „Falvak, falu jellegű külvárosok”

U9: „Állóvizek”

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Nincs érintett élőhely.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az általános részben (3.2.1.1.) megtalálhatókon túl további kötelezően betartandó előírások nincsenek.

Javasolt előírások:

Az általános részben megfogalmazottakon túl további javaslatokat nem tettünk.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Kezelési javaslatok nem kerültek megfogalmazásra.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

- A Külső-tó területén a nyílt vízű/növényzettel fedett foltok átlagosan 20/80 %-os arányának megtartása érdekében tett beavatkozások: a nádas vágása vízszint alatt vegetációs időszakban. (KE1)
- A Külső-tó halfaunájának kezelése, őshonos fajok telepítése (pl. lápi póc). (KE1)
- A Bozsai-öböl területén nádfoltok mozaikos megújítása kézi nádvágással. (KE1)
- A Felső-láp területén a cserjésedés, különösen a kutyabenge mozaikos visszaszorítása mechanikus, kézi cserjeirtással. (KE1, KE2, KE3)
- A megjelenő inváziós természetű keskenylevelű ezüstfa (*Elaeagnus angustifolia*) egyedeinek visszaszorítása törzs-injektálásos vegyszeres kezeléssel és kézi cserjeirtással. (KE1, KE2, KE3, KE4)
- A spontán cserjésedett növényzetfoltok – a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történő – visszaszorítása révén további gyeplő élőhelyfoltok helyreállítása. (KE2)
- A meglévő mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) foltok eltávolítása törzs-injektálásos módszerrel, majd a sarjak rendszeres irtása lombkenéssel vagy pont-permetezéssel vegyszeres eljárással. (KE4, KE5)
- Az Öreg levendulás hagyományos, különleges táji értéket (ugyanakkor egyedien értékes élőhelyet) képviselő szerkezetének és megjelenésének megőrzését célzó kezelések fenntartása (legeltetés mértéke, mandula, ill. levendula-egyedek pótlása a helyi genetikai anyagból). (KE4)
- A kezelési egység körzeti erdőtervezéssel nem érintett részén, kiemelten az Aranyház hévforráskúp közelében a jelentős értéket képviselő, hagyományos „fás legelő - legelő erdő” élőhely rekonstrukciója. (KE5)
- Az akác (*Robinia pseudoacacia*) állományok fokozatos, lassú átalakítása őshonos, lombos faállományokká. Az akác törzsek vegyszeres injektálást követő eltávolítása, sarjak szükség szerinti egyedi vegyszeres kezelése és mechanikai úton történő visszaszorítása. Az akác eltávolításával párhuzamosan a spontán megjelenő őshonos fa- és cserjefajok egyedeinek megsegítése, illetve őshonos fa- és cserjefajok magjának és szükség szerint csemetéinek a kijuttatása történhet. (KE5)

- A nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) visszaszorítása mechanikai és szükség szerint törzs-injektálásos vegyszeres eljárással. (KE5)

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

Hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)

Élőhelyein az egyenletes és magas talajvízszint biztosítása elsődleges fontosságú a populációi fennmaradásához. A magassásos állományokat fenn kell tartani, meg kell akadályozni a magassásos és magaskórós állományok elnadásodását, illetve kiszáradását. Élőhelyeinek kaszálása esetén a parcella legalább 10 %-át kaszátlan területként meghagyni szükséges. Aszályos években élőhelyén a kaszálást kerülni kell. Élőhelyeinek tartós legeltetését kerülni kell.

Harántfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)

Élőhelyein az egyenletes és magas talajvízszint biztosítása az elsődleges fontosságú a populációinak fennmaradásához. A mocsár és lápvidékeken meg kell akadályozni a magassásos és magaskórós állományok elnadásodását, illetve a kiszáradásával a réttípusok térhódítását. A magassásos állományok fenntartása prioritás. Élőhelyeinek kaszálása esetén legalább 10 % kaszátlan terület meghagyása szükséges. Aszályos években élőhelyén a kaszálást kerülni kell. Élőhelyeinek tartós legeltetését (legelővé alakítását) kerülni kell.

Apró fillércsiga (*Anisus vorticulus*)

Élőhelyein fontos az eutrofizáció megakadályozása, legfeljebb extenzív gyeperdőgazdálkodás folytatása.

Piros szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*)

Élőhelyein a vízi növényzet és a vízborítás fenntartása szükséges.

Magyar tarsza (*Isophya costata*)

Az élőhelyeit kaszálással, szükség esetén mérsékelt cserjeirtással kell fenntartani. Előfordulási helyein a korai kaszálást (június 15 előtt) kerülni kell.

Lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*)

Élőhelyéül szolgáló gyepeket, tisztásokat fenn kell tartani, kerülni kell azok erdősítését. Az élőhelyein az extenzív legeltetés és a mérsékelt cserjeirtás (cserjesávok, cserjefoltok meghagyásával) folytatása szükséges. Előfordulási helyein a nem őshonos fásszárúakat (bálványfa, akác), szükség esetén, vissza kell szorítani.

Keleti lápibagoly (*Arytrura musculus*)

Élőhelyein a bokorfüzesek fenntartása szükséges.

Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

A gyepek helyreállításakor célszerű a cserjeirtást úgy végezni, hogy azok mentén 100-150 méterenként 10-15 méter szélességben cserjefoltok, sávok, bokorcsoportok, hagyásfák maradjanak. A cserjesávokat ajánlatos az uralkodó szélirányra merőlegesen meghagyni. A cserjeirtásokat javasolt augusztus-szeptember hónapokban végezni.

Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

Élőhelyeinek beerdősülését, záródását meg kell akadályozni, mozaikos kaszálással, extenzív legeltetéssel és mérsékelt cserjeirtással (cserjesávok, cserjefoltok meghagyásával). Élőhelyeinek kaszálása esetén a parcella legalább 10 %-ának kaszátlanul hagyása szükséges.

Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)

Az erdei tisztások beerdősülését, kiszáradását meg kell akadályozni, élőhelyein a növényvédőszeres, különösen rovarirtószeres nagy területre történő kijuttatását meg kell akadályozni.

Nagy hörcsincér (*Cerambyx cerdo*)

Élőhelyein kerülni kell nagy kiterjedésű véghasználatokat. Előnyben kell részesíteni az állandó erdőborítást biztosító üzemmódokat. A faj számára fontosak a napos, meleg erdőszelek, tisztásokon, gyepekben lévő tölgy hagyásfák. Élőhelyein, az erdőszeleken és tisztásokon lévő csúcshártya, száradt tölgyfákat kímélni kell, ezeken a részterületeken egészségügyi termelést sem szabad végezni. A végvágással érintett erdők esetében az előírt hagyásfacsoportok, hagyásfa-hálózat megtartása elsődleges feladat.

Nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

Élőhelyein kerülni kell a nagy kiterjedésű véghasználatokat. Előnyben kell részesíteni az állandó erdőborítást biztosító üzemmódokat. A végvágással érintett erdők esetében az előírt hagyásfacsoportok, hagyásfa-hálózat megtartása elsődleges feladat.

Gyászincér (*Morimus funereus*)

Élőhelyein kerülni kell nagy kiterjedésű véghasználatokat, előnyben kell részesíteni az állandó erdőborítást biztosító üzemmódokat. A végvágással érintett erdők esetében az előírt hagyásfacsoportok, hagyásfa-hálózat megtartása elsődleges feladat.

Kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)

Élőhelyein a sarjeredetű fákön kialakult „böhönc” mikroélőhelyek fenntartása szükséges. Az erdészeti beavatkozások során a „böhöncös” egyedek teljes kíméletét kell biztosítani. Élőhelyeinek faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódú kezelése javasolt.

Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)

Élőhelyein kerülni kell a nagy kiterjedésű véghasználatokat, előnyben kell részesíteni az állandó erdőborítást biztosító üzemmódokat. Ismert élőhelyein a száradó és kidőlt fákat a helyszínen kell hagyni. A faanyagtermelést nem szolgáló erdőrészekben egészségügyi termelés sem végezhető. A végvágással érintett erdők esetében az előírt hagyásfacsoportok, hagyásfa-hálózat megtartása elsődleges feladat.

Dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)

Szaporodóhelyeinek fenntartása prioritást kell, hogy élvezzen. Szaporodóhelyeinek közvetlen környezetében legfeljebb extenzív gyepterület és erdőgazdálkodás végzése javasolt.

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

Szaporodóhelyeinek fenntartása prioritást kell, hogy élvezzen. Szaporodóhelyeinek közvetlen környezetében legfeljebb extenzív gyepterület és erdőgazdálkodás végzése javasolt.

Mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

Forgalmas utakon a rendszeres elutazások esetén terelők alkalmazása indokolt. Egyes érintett útszakaszokon figyelmeztető-tájékoztató táblák kihelyezése is indokolt.

Vidra (*Lutra lutra*)

Egyes érintett útszakaszokon figyelmeztető-tájékoztató táblák kihelyezése is indokolt.

Nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)

Megfelelő zavartalan szálláshelyek, telelőhelyek biztosítása és fenntartása. Az erdőkezelés során az idős, lábonszáradt, leváló kérgű, odvas faegyedeket kímélni kell.

Ürge (*Spermophilus citellus*)

Élőhelyein több szántó művelési ágú ingatlan található, melyek művelésével felhagytak és jelenleg legeltetéssel hasznosítanak. Ez utóbbiakon a művelési ág megváltoztatása szükséges (szántóból gyepre). Élőhelyeinek intenzív legeltetéssel és cserjeirtással történő fenntartását folytatni kell. Élőhelyein az ebtartásra vonatkozó szabályokra javasolt felhívni a figyelmet. A házimacskák kártétele ellen vadgazdálkodási módszerekkel, a hatályos jogszabályok adta keretek között, szükséges fellépni.

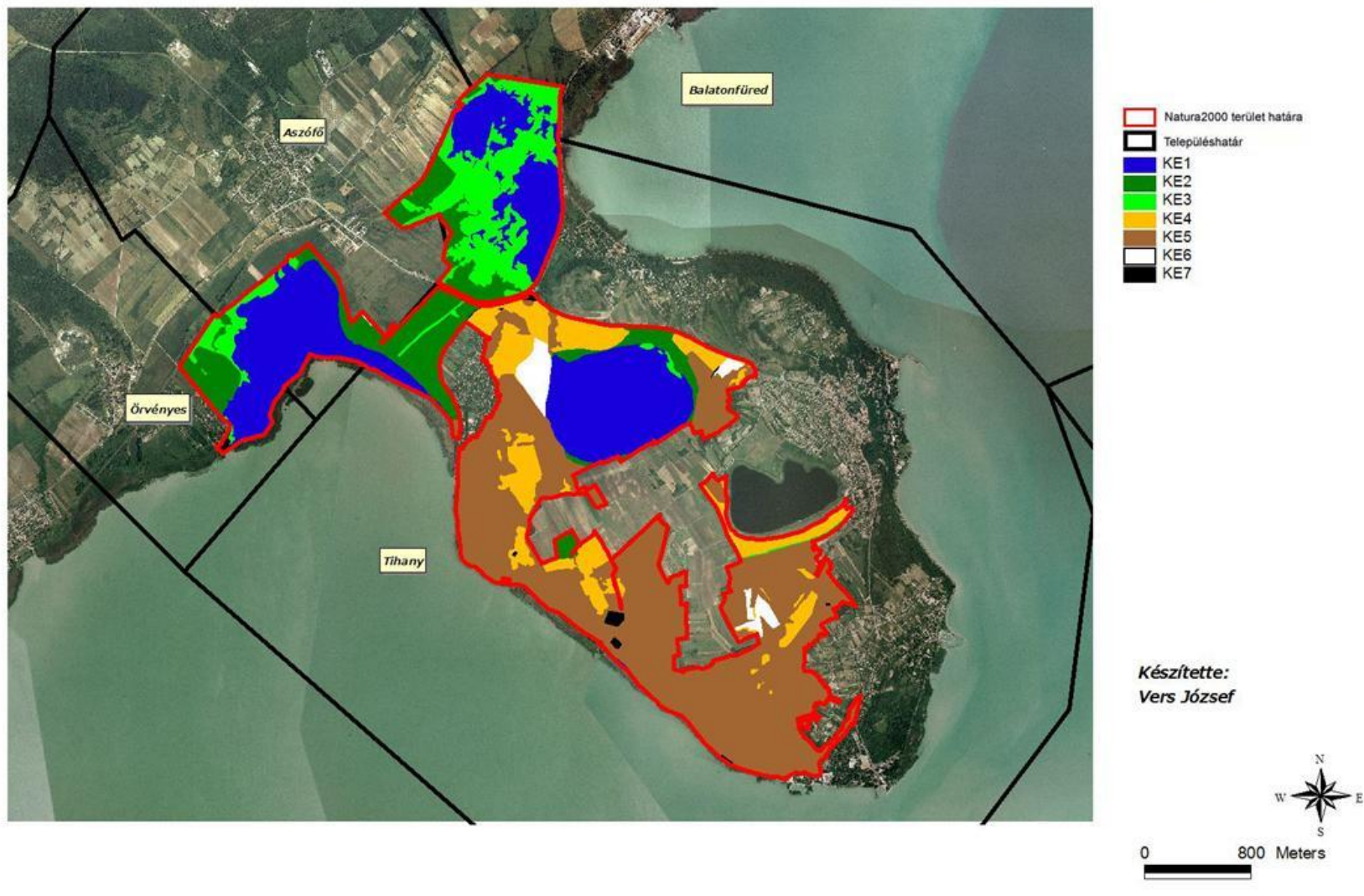
3.2.4. Kutatás, monitorozás

A közösségi jelentőségű élőhelytípusok Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) alapján végzett monitorozása javasolt. Indokolt a tölgyesek speciális mikroélőhelyeihez kötődő jelölő fajok, mint a kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), a skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), a nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), a gyászscincér (*Morimus funereus*) és a nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) állományméretének rendszeres nyomon követése. Állományaik drasztikus változásai miatt indokolt a tervezési területről kimutatott Natura 2000 lepkefajok, valamint a potenciálisan előforduló fajok [füstös ősziaraszoló (*Lignoptera fumidaria*), Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*)] monitorozása.

A tervezési területen az összes ürgeállomány rendszeres (évente) állományfelmérése megtörténik.

3.2.5. Mellékletek

3.2.5.a. A Tihanyi-félsziget (HUBF20006) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018
A tervezési terület kezelési egységeinek térképe

3.2.5. b. A kezelési egységekhez kötött intézkedések hrsz és MePAR megfeleltetése

Kezelési egység	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett erdőrészletek	Érintett MEPAR-blokkok
KE1	Nádas, magassásos és nyíltvízi élőhelyek	203,89	Aszófő 076/3, 076/4, §77/1, 077/2, 078/1, 078/2, 079, 081/11, 081/12, 081/6, 081/7, 081/9, 095/6, 096. Balatonfüred 038/10,038/13, 038/14, 038/15, 038/3,038/4,038/5, 038/6, 038/7, 038/8, 038/9 Örvényes 074/2, 074/4, 076/10, 076/6, 076/7, 076/8, 167/10 Tihany 0136/1, 0140/16, 024/10, 024/100, 024/101, 024/102, 024/103, 024/103, 024/104, 024/105, 024/106, 024/107, 024/108, 024/109, 024/11, 024/110, 024/111, 024/112, 024/115, 024/116, 024/12, 024/120, 024/121, 024/122, 024/123, 024/124, 024/128, 024/13, 024/14, 024/147, 024/148, 024/149, 024/15, 024/150, 024/152, 024/153, 024/154, 024/155, 024/156, 024/157, 024/158, 024/16, 024/161, 024/162, 024/163, 024/164, 024/165, 024/168, 024/169, 024/17, 024/171, 024/172, 024/175, 024/176, 024/177, 024/178, 024/179, 024/18, 024/180, 024/181, 024/182, 024/185, 024/186, 024/187, 024/188, 024/189, 024/19, 024/190, 024/191, 024/192, 024/193, 024/194, 024/195, 024/197, 024/198, 024/199, 024/2, 24/20, 024/200, 024/201, 024/202, 024/203, 024/204, 024/205, 024/206, 024/207, 024/208, 024/209, 024/21, 024/210, 024/211, 024/212, 024/213, 024/214, 024/215, 024/215, 024/216, 024/216, 024/217, 024/218, 024/219, 024/22, 024/220, 024/221, 024/222, 024/223, 024/224, 024/225, 024/226, 024/227, 024/228, 024/229, 024/23, 024/230, 024/231, 024/232, 024/233, 024/234,	Tihany 3E, 3F, 3TI, 10TI 2	XUELT-W-15, XF7LT-A-15, XXFYF-L-15, XXLKY-A-15, X0R70-6-15, XYKCY-4-15, X5410-H-15

Kezelési egység	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrs.z.)	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE1			024/235, 024/237, 024/238, , 024/239, 024/24, 024/240, 024/241, 024/242, 024/243, 024/244, 024/245, 024/246, 024/247, 024/248, 024/249, 024/25, 024/251, 024/252, 024/253, 024/254, 024/255, 024/256, 024/257, 024/258, 024/259, 024/26, 024/260, 024/261, 024/262, 024/263, 024/264, 024/265, 024/266, 024/267, 024/268, 024/269, 024/27, 024/270, 024/271, 024/272, 024/273, 024/274, 024/275, 024/276, 024/277, 024/278, 024/279 ,024/28, 024/280, 024/282, 024/283, 024/284, 024/285, 024/286, 024/287, 024/288, 024/289, 024/29, 024/290, 024/291, 024/3, 024/30, 024/301, 024/302, 024/304, 024/305, 024/306, 024/307, 024/308, 024/31, 024/319, 024/321, 024/322, 024/323, 024/324, 024/325, 024/326, 024/33, 024/332, 024/334, 024/335, 024/336, 024/337, 024/338, 024/339, 024/34, 024/340, 024/341, 024/342, 024/343, 024/344, 024/345, 024/347, 024/35, 024/36, 024/37, 024/373, 024/374, 024/378, 024/39, 024/4, 024/40, 024/41, 024/42, 024/43, 024/44, 024/46, 024/47, 024/48, 024/49, 024/50, 024/51, 024/52, 024/53, 024/54, 024/55, 024/56, 024/57, 024/58, 024/59, 024/6, 024/60, 024/61, 024/63, 024/64, 024/65, 024/66, 024/67, 024/68, 024/69, 024/7, 024/7, 024/70, 024/71, 024/72, 024/73, 024/77, 024/78, 024/79, 024/8, 024/80, 024/81, 024/82, 024/83, 024/84, 024/84, 024/85, 024/85, 024/86, 024/86, 024/87, 024/88, 024/89, 024/9, 024/90, 024/91, 024/92, 024/93, 024/94, 024/95, 024/96, 024/97, 024/99, 025, 026, 030, 035/1, 039/5,		

Kezelési egység	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrs.z.)	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE1			039/7, 041/21, 049/5, 057/1, 057/2, 058/9, 059, 060, 061/1, 062, 063, 065/18, 067/4, 068, 073/2		
KE2	Üde kaszálók	91,85	Aszófő 076/3, 076/4, 078/1, 081/11, 081/12, 081/13, 081/6, 081/7, 081/9, 083/4, 093/1, 094, 095/10, 095/11, 095/12, 095/1, 095/2, 095/3, 095/4, 095/5, 095/6, 095/7, 095/8, 095/9, 097/3, 097/4 Balatonfüred 038/3 Örvényes 072/1, 072/3, 072/4 Tihany 0129, 0130/5, 0132/1, 024/1, 024/2, 024/205, 024/206, 024/207, 024/208, 024/209, 024/210, 024/211, 024/212, 024/213, 024/214, 024/215, 024/216, 024/217, 024/218, 024/219, 024/220, 024/221, 024/223, 024/224, 024/225, 024/226, 024/227, 024/23, 024/262, 024/263, 024/294, 024/295, 024/296, 024/297, 024/298, 024/3, 024/312, 024/361, 024/362, 024/363, 024/364, 024/365, 024/366, 024/367, 024/375, 024/376, 024/377, 024/378, 024/379, 024/379, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/8, 027, 028, 029, 030, 031/1, 031/10, 031/11, 031/12, 031/13, 031/14, 031/15, 031/16, 031/16, 031/4, 031/5, 031/6, 031/7, 031/8, 031/9, 032, 033/3, 033/4, 033/5, 033/6, 033/7, 033/8, 033/9, 034, 035/1, 036, 037, 038, 039/5, 039/7, 040, 041/21, 042, 049/5, 056, 057/1, 057/2, 058/9, 059, 060, 061/1, 062, 065/18, 067/4, 068, 070/6, 071, 073/2, 074/8, 09/2	Tihany 10A, 10B, 10TI 2, 18CE 2, 21A	XUOLT-W-15, XUR6T-U-15, XFY6T-N-15, XXHF6-A-15, XUCF0-V-15, XXFY-L-15, X9DE0-A-15, XYC6T-K-15, XE570-1-15, XXLKY-A-15, X0R70-6-15, XXQ5Y-2-15, XYKCY-4-15, XXTKY-J-15, X3NU0-T-15
KE3	Üde facsoportok, ligetek és üde cserjések	82,53	Aszófő 076/2, 076/3, 076/3, 077/1, 078/1, 083/4, 093/1, 093/3, 094, 095/11, 095/12, 095/4, 095/5, 095/6, 095/7, 096, 097/1, 097/2, 097/3, 097/4	–	XUOLT-W-15, XF7LT-A-15, XUR6T-U-15, XFY6T-N-15, XXHF6-A-15, XXFY-L-15, XYDDT-T-15, X9DE0-A-15,

Kezelési egység	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrs.z.)	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE3			<p>Balatonfüred 038/10, 038/12, 038/13, 038/14, 038/15, 038/2, 038/3, 038/4, 038/5, 038/6, 038/7, 038/8, 038/9, 040/11</p> <p>Örvényes 072/1, 072/3, 072/4, 075/2, 076/10, 076/13, 076/15, 076/6, 076/7, 076/8, 167/2, 167/6</p> <p>Tihany 024/105, 024/106, 024/107, 024/108, 024/109, 024/110, 024/110, 024/111, 024/112, 024/113, 024/115, 04/116, 024/117, 024/118, 024/119, 024/120, 024/121, 024/122, 024/123, 024/124, 024/125, 024/126, 024/127, 024/128, 024/129, 024/130, 024/131, 024/132, 024/133, 024/134, 024/135, 024/136, 024/137, 024/138, 024/139, 024/140, 024/141, 024/142, 024/143, 024/144, 024/145, 024/146, 024/147, 024/148, 024/149, 024/150, 024/152, 024/153, 024/154, 024/154, 024/156, 024/157, 024/158, 024/161, 024/162, 024/163, 04/164, 024/165, 024/166, 024/167, 024/168, 024/169, 024/171, 024/172, 024/175, 024/176, 024/177, 024/178, 024/179, 024/226, 024/227, 024/228, 024/229, 024/230, 024/231, 024/232, 024/233, 024/234, 024/235, 024/237, 024/238, 024/239, 024/240, 024/241, 024/242, 024/243, 024/244, 024/263, 024/271, 024/272, 024/273, 024/276, 024/277, 024/278, 024/279, 024/280, 024/281, 024/282, 024/283, 024/284, 024/285, 04/286, 024/287, 024/288, 024/289, 024/290, 024/291, 024/292, 024/294, 024/295, 024/296, 024/297, 024/298, 024/298, 024/299, 024/299, 024/300, 024/300, 024/301, 024/302, 024/303, 024/303,</p>		XYC6T-K-15, XXLKY-A-15, X0R70-6-15, X40E0-Q-15

Kezelési egység	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrs.z.)	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE3			024/304, 024/305, 024/306, 024/307, 024/308, 024/311, 024/312, 024/313, 024/314, 024/315, 024/316, 024/318, 024/319, 024/321, 024/322, 24/323, 024/324, 024/325, 024/326, 024/328, 024/329, 024/330, 024/331, 024/332, 02/334, 024/335, 024/336, 024/337, 024/338, 024/339, 024/340, 024/341, 024/342, 024/343, 024/344, 024/345, 024/347, 024/348, 024/349, 024/350, 024/351, 024/352, 024/353, 024/354, 024/356, 024/357, 024/358, 024/359, 024/360, 024/361, 024/362, 024/363, 024/364, 024/365, 024/366, 024/367, 024/368, 024/370, 04/371, 024/372, 024/373, 024/374, 024/375, 024/376, 024/377, 024/378, 024/379, 024/380, 024/44, 024/46, 024/49, 024/50, 024/51, 024/52, 024/53, 024/61, 024/63, 024/64, 024/65, 024/66, 024/67, 024/68, 024/9, 024/69, 024/70, 024/71, 024/72, 024/73, 025, 026, 027, 028, 029, 030, 031/1, 031/10, 031/11, 031/12, 031/13, 031/14, 031/15, 031/16, 031/2, 031/3, 031/4, 031/5, 031/6, 031/7, 031/8, 032, 033/1, 033/2, 033/3, 033/4, 033/5, 034, 035/1, 036, 038, 039/7, 040, 041/21, 057/2, 058/9, 059, 061/1, 083/81, 090, 092/81, 093/94		
KE4	Félszáraz és száraz legelők	78,64	Tihany 0104/3,0105, 0106/8, 0107, 0108/1, 0108/2, 0108/3, 0108/4, 0108/7, 0109, 0110/6, 0111/390125/16, 0129, 0130/10130/2, 0130/3, 0130/4, 0130/5, 0132/1, 0133, 0134, 0135/1, 0135/2, 0138/2, 020/3, 042, 048/1, 048/10, 048/11, 048/12, 048/13, 048/14, 048/15, 048/16, 048/19, 048/19, 048/2, 048/20, 048/21, 048/22,	Tihany 1B, 1D, 1F, 1G, 1TI 1, 1TN 1, 2TI 1, 4A, 9A, 10C, 10CE, 10NY, 10TN, 11A, 12B, 12CE, 12E, 13A, 13B, 13C, 14A, 14C, 15A, 15TI, 17B, 18A, 18C, 18CE 1, 18CE 2, 18CE 3, 18D, 18E, 26A, 26CE, 26TI	X0UM0-N-15, X87M0-A-15, XXQ5Y-2-15, XXVYY-1-15, XY5CY-P-15, XD7M0-F-15, XHK70-H-15, X3NU0-T-15, X4570-P-15, X1R70-7-15, XAFU0-U-15, X40E0-Q-15, X4NU0-U-15, X5EM0-E-15, X8NU0-Y-15

Kezelési egység	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett erdőrészletek	Érintett MEPAR-blokkok
KE4			048/23, 048/24, 048/25, 048/26, 048/27, 048/28, 048/29, 048/30, 048/31, 048/32, 048/33, 048/34, 048/35, 048/36, 048/38, 048/39, 048/4, 048/5, 048/6, 048/7, 048/8, 048/9, 049/10, 049/6, 049/7, 049/8, 049/9, 050, 051/1, 051/1, 051/2, 051/3, 051/4, 051/5, 051/6, 051/7, 051/8, 051/9, 052, 053/1, 056, 057/1, 057/2, 060, 063, 064, 065/18, 070/10, 070/11, 070/12, 070/6, 070/7, 070/8, 070/9, 071, 072/1, 072/10, 072/15, 072/2, 072/3, 072/4, 072/5, 072/6, 072/7, 072/8, 072/9, 073/2, 073/2, 083/8, 09/2, 093/94, 051/1		
KE5	Molyhos tölgyesek, bokorerdők és gyep mozaikok valamint egykori legelő erdők, fás legelő területén kialakult értékes, vegyeskorú erdők és spontán erdőszült területek	299,44	Aszófő 093/1, 093/3, 093/4, 094, 095/10, 095/11, 095/6, 095/7, 095/8, 095/9 Tihany 0104/3, 0105, 0106/8, 0107, 0108/1, 0108/2, 0108/2, 0108/3, 0108/4, 0108/5, 0108/6, 0108/7, 0109, 0110/1, 0110/2, 0110/3, 0110/4, 0110/5, 0110/6, 0110/7, 0111/23, 0111/35, 0111/39, 0111/9, 0122/1, 0125/16, 0125/16, 0129, 0130/1, 0133, 0134, 0135/1, 0135/2, 0135/3, 0136/1, 0136/4, 0136/6, 0136/7, 0136/8, 0137, 0138/2, 0138/3, 0138/3, 0140/16, 041/21, 048/10, 048/11, 048/12, 048/14, 048/15, 048/16, 048/18, 048/19, 048/20, 048/21, 048/22, 048/23, 048/28, 048/29, 048/3, 048/30, 048/31, 048/32, 048/33, 048/34, 048/35, , 048/38, 048/39, 048/4, 048/5, 048/6, 048/7, 048/8, 048/9, 049/1, 049/10, 049/2, 049/5, 049/5, 050, 051/1, 051/6, 051/7, 051/8, 051/9, 052, 056, 057/1, 060, 061/1, 062, 063, 064, 065/18, 067/4, 068, 070/6, 070/7, 070/8, 071, 072/1, 072/11, 072/12, 072/13, 072/15, 072/9, 073/2, 074/8, 074/9, 083/8, 09/2, 09/4, 090, 092/62, 093/20, 093/29, 093/70, 093/94,	Tihany 1A, 1B, 1C, 1D, 1E, 1F, 1G, 1H, 1I, 1J, 1TI 1, 1TI 2, 1TN 1, 1TN 2, 1ÚT, 2A, 2B, 2C, 2D, 2E, 2TI 1, 2TI 2, 2ÚT, 3A, 3B, 3C, 3D, 3E, 3F, 3TI, 4A, 9A, 9NY, 10A, 10B, 10C, 10CE, 10NY, 10TI 1, 10TI 2, 10TN, 11A, 12A, 12B, 12C, 12CE, 12D, 12E, 13A, 13B, 13C, 13CE, 13D, 13E, 13F, 14, 14A, 14B, 14C, 14CE, 14D, 14NY, 14TI 1, 14TI 2, 15A, 15B, 15C, 15D, 15E, 15F, 15NY 1, 15NY 2, 15TI, 16A, 16B, 16CE, 17A, 17B, 17C, 17CE 1, 17CE 2, 17CE 3, 17CE 4, 17D, 17E, 17F, 17G, 17NY, 18A, 18B, 18C, 18CE 1, 18CE 2, 18CE 3, 18D, 18E, 21A, 21B, 26A, 26CE, 26TI	XFY6T-N-15, XXHF6-A-15, X0UM0-N-15, X87M0-A-15, XXQ5Y-2-15, XXTKY-J-15, XXVYY-1-15, XY5CY-P-15, XHK70-H-15, XXNYY-T-15, X3NU0-T-15, X4570-P-15, X1R70-7-15, XA1M0-6-15, XFJ10-7-15, XAFU0-U-15, X5410-H-15, X4NU0-U-15, XXDKY-4-15, X5EM0-E-15, XC2U0-F-15, X8MM0-Q-15

Kezelési egység	Kezelési egység megnevezése	Területe (ha)	Érintett ingatlanok (hrs.)	Érintett erdőrészek	Érintett MEPAR-blokkok
KE5			094/17, 094/18, 095/1, 1367, 1876, 0104/3, 0138/2		
KE6	Szántók, levendula ültetések és gyümölcsösök	15,92	Aszófő 081/9 Tihany 0105, 0106/8, 0107, 0108/1, 0108/2, 0108/3, 0108/4, 0108/5, 0108/6, 0108/7, 0109, 0110/1, 0110/2, 0110/3, 0110/4, 0110/5, 0110/6, 0111/39, 0133, 048/38, 049/10, 049/5, 049/6, 049/7, 049/8, 049/9, 051/6, 051/7, 063, 064, 065/18, 072/11, 072/12, 072/13, 072/15, 072/4, 072/5, 072/6, 072/7, 072/8, 072/9, 073/2, 073/3, 093/94	Tihany 10B, 12B, 12C, 12CE, 13A, 15A, 26TI	XXLKY-A-15, X1DE0-2-15, XXQ5Y-2-15, X1R70-7-15, X5EM0-E-15
KE7	Települési jellegű környezet, utak, parkolók	6,04	Örvényes 072/3, 072/4, 074/4, 076/10, 076/13, 076/15, 167/10, 167/2, 167/5, 167/6, 167/9, 172/16 Tihany 0104/3, 0129, 0133, 0135/2, 0135/3, 0136/1, 0136/1, 0136/7, 0136/8, 0137, 0138/2, 0140/16, 020/3, 034, 040, 041/21, 042, 048/1, 048/16, 048/18, 048/19, 048/2, 048/3, 048/39, 048/4, 048/6, 048/7, 048/8, 050, 051/1, 052, 053/1, 053/2, 053/3, 054, 055/1, 055/2, 055/3, 057/1, 057/2, 058/9, 060, 070/12, 072/10, 072/15, 072/2, 072/3, 072/4, 083/8, 09/1, 09/2, 09/3, 09/4, 093/29, 093/94, 1475/4, 1475/5, 1475/6	Tihany 1ÚT, 2E, 2ÚT, 3, 3A, 3B, 3E, 4A, 9A, 10A, 11A, 14, 14TI 1, 15B, 15E, 18E	X0UM0-N-15, X87M0-A-15, XD7M0-F-15, X5410-H-15, X4NU0-U-15

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Tihanyi-félsziget (HUBF20006) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területéhez tartozik, így fenntartásával kapcsolatban alapvetően a 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési terület teljes egészében a Balaton-felvidéki Nemzeti Park része, a hatályos 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet (a Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről) alapján.

A tervezési terület részben átfedésben van a „Tihanyi-félsziget Vulkanikus Képződményei Európa Diplomás Területtel” (8002/2006. (K. V. Ért. 8.) KvVM tájékoztató az Európa Diplomával rendelkező területekről).

A tervezési terület felett, 450 m magasságig, egész éves hatállyal, környezetvédelmi szempontból korlátozott légtér került kijelölésre a 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendeletben.

A tervezési területen előforduló védett fajok és természeti értékek alapján a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásai is vonatkoznak a területre.

A tervezési területen az illetékes és hatáskörrel rendelkező elsőfokú természetvédelmi hatóság a Veszprém Megyei Kormányhivatal, Veszprémi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya. A területre (illetve az engedélyezésre) vonatkozó jogszabályok: 1996. évi LIII. tv., 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, 22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet, 2009. évi XXXVII. törvény, 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet. A tervezési terület földrészei 72,6 %-ban a Magyar Állam tulajdonában és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében, további 12,3 %-ban a Magyar Állam tulajdonában és a Bakonyerdő Zrt. vagyonkezelésében van. A tervezési terület 7,3 %-a a Magyar Állam tulajdonában és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság vagyonkezelésében van. Az igen magas, 92,2 %-os állami tulajdon arány fontos biztosítéka a természeti értékek megőrzésének.

A terület erdeinek elsődleges rendeltetése a természetvédelmi rendeltetés. A vágásos üzem mód mindössze az erdők 5,7 %-án szerepel, a faanyagtermelést nem szolgáló üzem mód 15,9 % aránnyal van jelen. Az átalakító illetve a szálaló üzem mód részaránya 49,2 % illetve 20,5 %. Az üzem mód besorolással nem rendelkező egyéb részletek aránya (tisztások, utak, cserjések, stb.) 8,7 %. A területen három erdőgazdálkodó működik, a Bakonyerdő Zrt. Balatonfüredi Erdészete, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság és a Tihanyi Erdőbirtokossági Társulat.

A gyepterületeken extenzív gazdálkodás folyik, ez a nagyobb kiterjedésű száraz gyepekben juhlegeltetést, néhány üdébb völgyben pedig gépi, illetve kézi kaszálást jelent.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

A Natura 2000 területen gazdálkodók a KAP I. pillér támogatásain túlmenően részesedhetnek a KAP II. pillér forrásaiból is, melyeket a 2014-2020 közötti időszakra Magyarországon a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 tartalmaz. A betartandó előírásokat a

2015-2018 között folyamatosan megjelentetett pályázati felhívások foglalják magukba. A 2007-2013 közötti időszakban igénybe vehető támogatások egy részének felhasználása még nem zárult le, az ezekről szóló jogcímrendeletek továbbra is hatályban maradnak mindaddig, amíg történik belőlük kifizetés – ez elsősorban az erdős támogatások esetében fordulhat elő.

A 2014-2020 közötti időszak végéhez közeledve – hasonlóan a 2007-2013 közötti időszak végéhez – átmeneti szabályokat terjesztett elő az Európai Bizottság. Ennek értelmében a 2021. évre egy átmeneti időszakot hirdettek meg, amelyben a KAP II. pillért érintően többek között a terület- és állatlétszám alapú vidékfejlesztési támogatásokat – amelyek jellemzően több éves kötelezettségvállalásúak – meghosszabbíthatja a tagállam. Az átmeneti évben várhatóan a KAP I. pillér alá tartozó közvetlen támogatások is elérhetőek lesznek a jelenlegi feltételek mellett. Az átmeneti szabályok miatt az új tervezési ciklus előre láthatóan 2022-től indul, és 2027-ig tart.

A 2014-2020 között elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján:

http://termeszetvedelem.hu/_user/browser/File/N2k_fennterv/3_%20mell%C3%A9klet_ak_tualizalt_041219.pdf

Továbbá a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan intézkedés elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetőek el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 intézkedés mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrészlet területén felmerülő költségek és jövedelemkiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírás csoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, másodlagos erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó

beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások

A tervezési területen az egyszerűsített területalapú támogatásra (SAPS) kijelöltek között – a 269/2007 sz. Kormány rendelet betartása mellett – a következő MePAR-blokkok területére eső földrészletek szerepelnek támogatható területként (az azonosítók évenként változnak, így a táblázat csak tájékoztató jellegű; a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) legfrissebb adatai a <https://www.mepar.hu/> honlapon érhetők el): XUELT-W-15, XF7LT-A-15, XXFYU-L-15, XXLKY-A-15, X0R70-6-15, XYKCY-4-15, X5410-H-15, XUR6T-U-15, XFY6T-N-15, X9DE0-A-15, XYC6T-K-15, XE570-1-15, XXQ5Y-2-15, XXTKY-J-15, X3NU0-T-15, XXHF6-A-15, XYDDT-T-15, X40E0-Q-15, X0UM0-N-15, X87M0-A-15, XXVYY-1-15, XY5CY-P-15, XD7M0-F-15, XHK70-H-15, X4570-P-15, X1R70-7-15, XAFU0-U-15, X4NU0-U-15, X5EM0-E-15, X8NU0-Y-15, XXNYY-T-15, XA1M0-6-15, XFJ10-7-15, XXDKY-4-15, XC2U0-F-15, X8MM0-Q-15, X1DE0-2-15.

A tervezési terület gyepterületein a Natura 2000 gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás – a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet betartása mellett – igénybe vehető.

A tervezési terület gyepterületein az agrár-környezetgazdálkodási támogatás horizontális előírás csoportjai, igénybe vehetők [VP-4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés, VP4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés].

Az egységes területalapú támogatás igénybevételének jelenleg hatályos szabályait az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II. 19.) FM rendelet tartalmazza.

A tervezési területen az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló 10/2015. (III. 13.) FM rendelet alapján igényelhető ún. zöldítés támogatás. Ehhez minden gazdálkodónak, aki mezőgazdasági területtel rendelkezik, be kell tartania bizonyos környezetvédelmi előírásokat a talaj kedvező állapotának megőrzése érdekében. Ez utóbbi, az elgyomosodás és a túllegeltetés elkerülésére vonatkozó előírásokat szintén a 10/2015. (III. 13.) FM rendelet állapítja meg.

A fenntartási terv készítésének időszakában az alábbi, élőhelykezeléssel összefüggő mezőgazdasági támogatások álltak nyitva: VP4-12.1.1-16. - Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések; VP5- 8.5.1.-16 - Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások.

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

KAP II. pillér

Az élőhelykezeléssel összefüggő mezőgazdasági támogatások:

- 1) VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 2) VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 3) VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása

- 4) VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 5) VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 6) VP4-4.4.1-16 Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- 7) VP4-10.2.1.1.-15 A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése

Erdészeti támogatások:

- 1) VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 2) VP5-8.2.1-16 Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- 3) VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- 4) VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások

Egyéb releváns támogatások:

VP4-16.5.1-17 A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A Natura 2000 terület természeti értékeinek megőrzése és fejlesztése a fennálló támogatási rendszerek használatával, illetve azok egyes elemeinek bővítésével biztosítható. A tervezési területen a fenntartási terv célkitűzéseinek elérése érdekében a támogatások igénybevételi szintjének növelése szükséges, de az élőhelyek jellegéből adódóan ennek esetleges elmaradása sem veszélyeztetni alapvetően a terület jelölő értékeinek fennmaradását.

Gyepek esetében a területalapú támogatáson túl az agrár-környezetgazdálkodási célprogramok extenzív gyepgazdálkodás vagy ökológiai gyepgazdálkodás lehetőségeit is javasolt igénybe venni (VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés, VP-4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés, VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása, VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása).

A tervezési terület erdőtervezett, magántulajdonban lévő erdőterületein javasolt a Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtandó kompenzációs támogatás igénybe vétele [VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések].

A jelölő élőhelyek és fajok jelentős része az állami tulajdonban lévő védett területeken található, melyek költségvetési szervek kezelésében állnak, illetve a Natura 2000 kijelölés miatt szükséges intézkedések is elsősorban ezeken a területeken érvényesülnek. Javasolt, hogy a kompenzációs támogatásokhoz önkormányzati és állami szereplők (pl. erdőgazdálkodók) is hozzájuthassanak.

A Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X.18.) Korm. rendelet kötelezővé teszi a hasznosítást (legeltetés vagy kaszálás), viszont bizonyos Natura 2000 élőhelyek számára a legkedvezőbb a terület érintetlenül hagyása, ezért javasolt ennek lehetőségét megteremteni.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területen KEHOP pályázati kiírás keretében 2016-2019 időszakban projekt zajlott a „A Tihanyi-félsziget és térségének komplex élőhely-fejlesztése” címmel (KEHOP-4.1.0-15-2016-00020). A projekt végrehajtója a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság. A projekt

részeként a tervezési területen a legeltetés és gyepterkezelés feltételeinek javítására kerül sor. Része a feladatoknak a juhakol felújítása, vízellátásának biztosítása, a Belső-tó melletti legelőkút és itató rendszer kialakítása, a területkezelési gépsor fejlesztése.

A tervezési területen 2017-2026 közötti időszakban „Természetvédelmi kezelési eszközök a Natura 2000 területek tölgyerdeinek strukturális és szerkezeti biológiai sokféleségének növelésére” című (Life4OakForests, LIFE16 NAT/IT/000245 kódszámú) pályázat végrehajtása folyik. A projektben társult kedvezményezett a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság. A program részeként a tervezési területen található erdőkben inváziós természetű fajok visszaszorítására kerül sor. Az erdőállományok tér- és fafajszerkezetét, ezeken keresztül diverzitását és állékonyságát javító beavatkozások történnek. Részei a projektnek a nagyvadállomány erdei károkozását csökkentő beavatkozások is.

3.3.3. Egyéb

A fenntartási terv megvalósításához egyéb eszköz (állami tulajdonú terület haszonbérbe adása, közmunka program, önkéntesek stb.) bevonása nem szükséges.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

A kötelező, illetve javasolt kommunikációs eszközök közül a honlap, a hirdetés, a levélbeli megkeresés, valamint a fórum eszközöket használtuk. A megkeresettek minimális mértékben éltek a nyílt tervezés nyújtotta lehetőségekkel.

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/hirdetések/részvevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
Honlap	2018.04.09.	1 db honlap	önkormányzat, gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonekezelők, területhasználók, lakosság, civil szervezetek, érdeklődők	http://bfnp.hu/hu/keszulo-natura-2000-fenntartasi-tervek (Tihanyi_fsz_FT_egyeztetes_elotti_tervezet.pdf)
E-mail	2018.04.10.	10 levél	hatóságok, államigazgatási szervek	hivatalos vélemény, elküldött e-mail 10.054/2/2018 VE-09Z/03689-2/2018 VEB/005/01774-2/2018 VEF/001/01051-2/2018
Önkormányzati közzététel	2018.04.12.–05.14.	4 hirdetés	önkormányzat, gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonekezelők, területhasználók, lakosság	önkormányzati igazolások, kifüggesztési kérelmek
Lakossági és gazdafórum	2018.05.09.	6 résztvevő	gazdálkodók, tulajdonosok, vagyonekezelők, területhasználók, lakosság	jelenléti ív és emlékeztető
E-mail	2018.04.10.	2 levél	gazdálkodó	elküldött e-mail
Levél	2018.04.10.	3 levél	gazdálkodók	feladóvevény
Levél	2018.04.10.	5 levél	civil szervezetek	feladóvevény

Terepbejárásra gazdálkodói igény hiányában nem került sor.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Ld. 3.4.1. és 3.4.3. táblázatokban.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Az egyeztetési folyamatban a 20 megkeresett szervezetből 5 vett részt, közülük 3 tett érdemi észrevételt. Az érdemi észrevételek mindegyikét figyelembe vettük, a szükséges módosításokat megtettük. A módosítások a fenntartási terv lényegi elemeit (kezelési egységek kialakítása, intézkedési javaslatokkal kapcsolatos stratégiák, konkrét intézkedési javaslatok) kis mértékben sem érintették.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Hatóságok, államigazgatási szervek			
Veszprém Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály	Megállapítja, hogy a fenntartási tervben megfogalmazott intézkedési javaslatok földvédelmi szempontból változást nem jelentenek. A terv megvalósítása érdekében földvédelmi engedélyezési eljárásra nincs szükség.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal VJH Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Természetvédelmi Osztály	GKM-HM-KvVM együttes rendeletben lehatárolt környezetvédelmi szempontból korlátozott légtér Natura 2000 területtel való átfedése nem 100 %	Elfogadva.	Módosítás megtörtént (42%).
	A fenntartási terv több pontján rögzítésre kerül, hogy a területen az egyes tevékenységek végzése engedélyhez kötött. Azonban számos helyen ez nem jelenik meg. Javasolt az említettek kiegészítése, úgy, hogy minden a „természetvédelmi engedélyhez kötött”, vagy „a természetvédelmi hatóság által kiadott engedélyhez kötött” kifejezések valamelyike mindig szerepeljen.	A kérést a terv szerkezete miatt nem tudjuk teljesíteni, az előírás-javaslatok nem változtathatók.	Nem szükséges.
	A dokumentum 1.7. vagy 3.3. pontjában kerüljön összefoglalóan rögzítésre, hogy a területre vonatkozóan a természetvédelmi engedélyeket az illetékes és hatáskörrel rendelkező természetvédelmi hatóság, a Veszprémi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya adja ki.	Elfogadva.	A 3.3. fejezet a kért mondattal kiegészítésre került.
	Szintén az 1.7. vagy a 3.3. pontban kerüljön rögzítésre a területre (illetve az engedélyezésre) vonatkozó jogszabályok neve (1996. évi LIII. tv., 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet, 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, 22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet, 2009. évi XXXVII. törvény, 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet).	Elfogadva.	A 3.3. fejezet a kért mondattal kiegészítésre került.
	A cserjeirtás mellett a fakivágás is vegetációs időszakon kívül történjen (KE3, KE4, KE5)	Elfogadva.	Az KE3, KE4, KE5 egységek általános előírások fejezetei kiegészítésre kerültek.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Veszprém Megyei Kormányhivatal VJH Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Természetvédelmi Osztály	A tervben megfogalmazott kezelési javaslatok esetén többször megjelölt vegetációs időszak időtartama minden esetben legyen konkretizálva; A „Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges" kiegészítendő az „és a levágott növényanyag elszállítása" mondatrészsel; A „Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása" kiegészítendő az „időbeli" szóval.	A kezelési javaslatok nem módosíthatók.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Építésügyi Osztály	A fenntartási terv 1.6. pontjában az „Egyéb védettségi kategóriák" fejezetcím alatt megállapítja, hogy az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: OTrT) szerint a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület az országos ökológiai hálózatba tartozik, de tévesen állapítja meg magterületi és puffterületi érintettségét, mivel ezeknek a területeknek a kiterjedését nem az OTrT tartalmazza. Nem vizsgálja a dokumentáció a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Btv.) övezeti érintettségét. A Btv. övezeti tervlapjainak vizsgálata után állapítható meg egyértelműen, hogy a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület érintett-e a magterület és a puffterület övezeteinek lehatárolásával, tekintettel arra, hogy ezen területek övezeti lapjai a Btv. mellékletei. Fentiek alapján javaslom kiegészíteni a fejezetet a Btv., mint térségi területrendezési terv előírásainak konkrét vizsgálatával.	Az Országos Ökológiai Hálózat érintettségét a Földművelésügyi Minisztérium hivatalos, aktualizált térképi adatbázisa alapján állapítottuk meg, tehát nincs ütközés a Btv. mellékleteivel. A terület Natura 2000-es kijelölése 2004-ben megtörtént. A fenntartási tervnek nem feladata a területrendezési tervekkel való összehangoltság vizsgálata. A fenntartási tervben foglaltak alapján lehet szükséges a későbbiekben az egyes területrendezési tervek, vagy települési rendezési tervek módosítása, illetve a fenntartási tervtől függetlenül induló módosítások során a fenntartási tervben foglaltak figyelembe vételére.	Nem történt.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Építésügyi Osztály	A kezelési terv 1.7.2. „Településrendezési eszközök” fejezetben felsorolásra került a Natura 2000 által érintett település hatályos településrendezési eszközei. Javasolom a kidolgozó részére annak vizsgálatát, hogy az érintett települések szerkezeti terve tartalmaz-e a Natura 2000-es területen olyan területfelhasználást, mely ütközik a természetvédelmi célokkal.	A kérdés vizsgálata nem a tárgyi terv feladata, a természetvédelmi kezelő nemzeti park igazgatóság, illetve az elsőfokú természetvédelmi hatóság az esetleges ütközéseket a települések rendezési tervének elkészítésekor illetve módosításai során folyamatosan vizsgálja.	Nem történt.
	Javasolja a Településrendezési eszközök fejezetet további tételekkel kiegészíteni (részletesen ld. véleménymásolat).	Elfogadva.	Kiegészítés megtörtént.
Veszprém Megyei Kormányhivatal VJH Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály	A tervvel kapcsolatban kifogást nem emel, felhívja a figyelmet arra, hogy az érintett területek nitrátérzékeny területek, melyeken mezőgazdasági tevékenység, állattartás a nitrátérzékeny területekre vonatkozó „Helyes mezőgazdasági gyakorlat” előírásainak betartása mellett, az 59/2008 (IV.29.) FVM rendelet a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló rendelet értelmében végezhető.	Elfogadva.	A releváns kezelési egységeknél az általános kezelési javaslatok javasolt mondattal való kiegészítése megtörtént.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Bányászati Osztály	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal Agrár- és Vidékfejlesztést Támogató Főosztály Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Normatív Támogatások Kérelemkezelési Osztálya	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal VJH Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.

Véleményező	Vélemény, javaslat	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Veszprém Megyei Kormányhivatal VJH Agrárügyi Főosztály Földművelésügyi Osztály	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Veszprém Megyei Kormányhivatal VJH Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztály	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (Vízügyi és vízvédelmi hatósági jogkör)	Véleményt nem küldött.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Állami erdőgazdálkodó képviselője	Az egyeztetési tervváltozattal kapcsolatban észrevétele nincs, az abban foglaltakkal egyetért.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
<i>További célcsoportok</i>			
Lakosság	Nem érkezett észrevétel.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Civil szervezetek	Nem érkezett észrevétel.	Választ nem igényel.	Nem szükséges.
Más irányból nem érkezett érdemi észrevétel.			

3.7. A Tihanyi-félsziget (HUBF20006) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018
A gyászcsincér (*Morimus funereus*) lokális elterjedése

AGRÁRMINISZTERIUM

Nyilatkozat

A HUBF20006 Tihanyi-félsziget kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUBF20006 Tihanyi-félsziget Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan

természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2021. január „21.”